
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Kisbér Város Önkormányzata

2020-2025

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	58
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	62
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	62
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	63
1. A HEP IT részletei.....	63
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	63
A beavatkozások megvalósítói	63
Jövőképünk.....	65
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	66
3. Megvalósítás	68
A megvalósítás előkészítése	68
A megvalósítás folyamata.....	68
Monitoring és visszacsatolás.....	70
Nyilvánosság	70
Érvényesülés, módosítás.....	71
4. Elfogadás módja és dátuma.....	72

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Az alábbi adattáblák Kisbér Város Önkormányzata HEP HE-éhez készültek.

A táblák kitöltésének dátuma: 2020-02-01-2020-05-20

A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

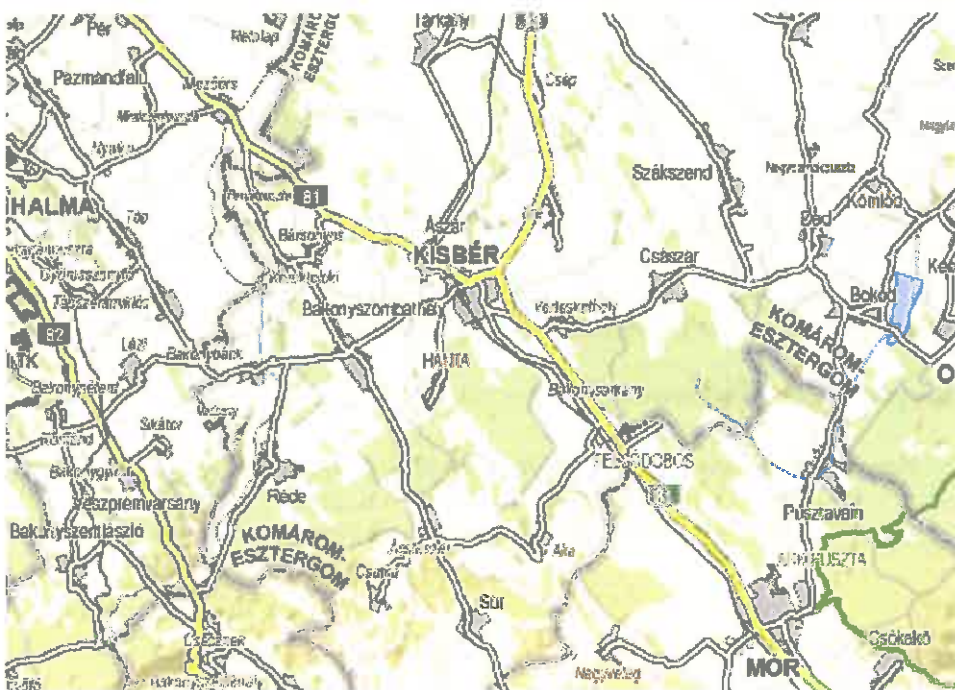
Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kisbér Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja Kisbér város költségvetési koncepcióját, integrált településfejlesztési stratégiáját, településrendezési, településszerkezeti tervét, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi elhelyezkedés

Kisbér város Komárom-Esztergom megyében, a Kisbéri kistérségben található. A magyar lótenyésztés fellelőváráként vált ismertté. A kistérség központja Kisbér város, amely a Bakony és a Vértes bejáratánál fekszik. Ezért nevezik a várost a "Bakony kapujának" is. Móri-árok alatt azt a hosszanti északnyugat-délkelet irányú, egy-két kilométer széles hasadékvölgyet értjük, amely Székesfehérvár és Kisbér között mintegy 50 km hosszúságban nyúlik el.

Kisbér története az őskorba nyúlik vissza. Oklevélben 1277-ben említik első ízben, amikor IV. László király a Beyr (Bér) nevű három falu földjét a hántai prépostságnak adományozta.

1760 körül kezdték el építeni a Barokk stílusú Batthyány kastélyt. Kisbér 1797-ben mezővárosi rangot, évi négy nagyvásárra és heti egy piacnapra privilégiumot nyert. Batthyány Gusztáv honosította meg Kisbéren 1830 körül az angol telivér lótenyésztést. 1852-ben Ritter Ferenc altábornagy katonai ménest (angol telivér és félvér lótenyésztéssel) szervezett Kisbéren.

Kisbér városias fejlődése az 1920-as években indult el. 1930-ban villanyhálózat, közutak létesültek. Három kövezett utca, járdák, parkosított közutak, szálloda, vendégfogadók várták a világ minden tájáról ideérkező látogatókat. A virágzó kisváros fejlődését a második világháború törte meg. 1945-ig igen élénk a település társadalmi élete. 1986. január 1-jén avatták várossá.

Kisbér jelenlegi szerkezete alapjaiban a Batthyány-ok által kialakított rendszeren alapszik. A település meghatározó, fontosabb útjai azonosak, mint a 19. században.

Kisbér helyzete közlekedési szempontból a régióban rendkívül fontos szerepet tölt be. Kisbér város földrajzi helyzetének megítélését több, hatásában azonban ellenkező előjelű tényezők befolyásolják. A város Komárom-Esztergom megye délkeleti részén helyezkedik el, amely Magyarország belső periférikus területei közé sorolható, Komárom-Esztergom megye egyetlen hátrányos helyzetű térsége. A város hátrányos helyzetét enyhíthető, hogy a környező póluscentrumok, megyeközpontok, nagy- és középvárosok 30-50 km-es távolságban helyezkednek el: Győr 39 km, Tatabánya 37 km, Székesfehérvár 47 km, Komárom 30 km stb. A település a fővárostól, valamint az ország centrális innovációs zónáitól közepes a távolság, Budapesttől 107 km-re fekszik.

Kisbér alacsony hierarchiájú, de mégis központi szerepét erősíti az a tény, hogy számos út találkozási pontjában fekszik. Itt keresztezi egymást a Székesfehérvárt Győrrel összekötő 81-es főút, a Komáromot Kisbérrel összekötő 13-as számú főút, és a Tatabánya-Pápa harmadrendű közút. Így a város minden irányból közúton megközelíthető. A 13-as úton Komárom felé haladva 18 km megtétele után érjük a Budapest-Bécs M1-es autópályát. Közúti szempontból fontos közlekedési csomópont, átmenő forgalma az átlagosnál nagyobb.

A városon belül speciális helyzetben van Hánta településrész, mely zsáktelepülés jelleggel egy irányból közelíthető meg.

A városban keresztezik egymást Komárom-Székesfehérvár, Pápa-Tatabánya vasúti szárnyvonalak is – ez utóbbin azonban 2007. március 4. óta nem közlekednek vonatok.

A város közösségi közlekedése jó. Az autóbusz-közlekedést a Vértes Volán Zrt. biztosítja. A városnak önálló helyi járata nincs, de sűrű járatszámmal a környező települések és nagyvárosok jó biztonsággal elérhetők.

Területének földrajzi alakzata a patak völgyekkel szabdaltsága miatt síkság.

A kistérség települései mind közlekedés-földrajzilag, mind a gazdasági vonzás tekintetében kistérségi alkatúak. A vonzáskörzetbe 17 település tartozik: **Kisbér**, Ászár, Bársonyos, Kerékteleki, Tárkány, Csép, Vérteskethely, Bakonysárkány, Aka, Súr, Ácsteszer, Csátka, Réde, Bakonybánk és Bakonyszombathely tartozik.

Gazdasági jellemzők

A 90-es éveket megelőző időszakban Kisbér a térség közepes méretű ipari foglalkoztatójának számított. A rendszerváltást követően a helyi gyáregységek szinte kivétel nélkül tönkre mentek, vagy leépítették őket, a helyi termelőszövetkezet megszűnt. Kisbéren erősen beszűkültek a munkavállalási lehetőségek.

Az iparszerű növénytermeléssel és állattenyésztéssel foglalkozó vállalkozások mára kezdenek magukra találni. Érdemes még megemlíteni a környéken lévő nagyterjedésű erdőkre épülő erdőgazdálkodást. Ezek a vállalkozások jelenleg nem képesek nagy létszámú foglalkoztatásra, de mindenképpen a térség potenciáját jelentik.

Kisbér másik potenciáját a még meglévő alkatrész és gépjárműjavítási szaktudás jelenti. Kisbér a 81. sz. főúton mentén helyezkedik el, Győr és Székesfehérvár között. A két település ipari övezeteiben az elmúlt években jelentős innovációk történtek, amikhez beszállító vállalkozásokként tudnak csatlakozni a Kisbéren megtelepülő vállalkozások. Jelenleg ez a lehetőség nincsen teljesen kihasználva és főleg ezen iparilag fejlett területek elszívó hatása érvényesül. A kisbéri iparterületen két nagy cég a Ushin Europe Ltd., valamint a Sews Autókábel Magyarország Kft. rendelkezik üzemcsarnokkal. A legjelentősebb foglalkoztatók listáján több más cég is található, ami a fémfeldolgozáshoz kapcsolódó szakismeretekre épít. Ilyen a Fém-Művek Kft., Drat Kft., Propos Kft.

A város legnagyobb foglalkoztatójának az önkormányzat számít. Az önkormányzati intézményekben foglalkoztatottak száma rendkívül magas, ez is mutatja Kisbéren a térségben elfoglalt közigazgatási központi funkcióját. 2012-ig az önkormányzat a közoktatási intézményi feladatok közül az óvodai nevelési, és az általános iskolai oktatási feladatokon túl, önként vállalt feladatként középfokú oktatási intézményeket is tartott fenn. 2013. január 1-től az alap és középfokú oktatási feladatok ellátásáról az állam gondoskodik az állami intézményfenntartó központ útján

A város szintén önként vállalt feladatként 2012 augusztusáig kórházat működtetett. Az országos egészségpolitika változó célkitűzései közt kellett megtalálni azt a működési módot, ami beilleszkedik a régió egészségügyi ellátó hálózatába és regionális igényeket is ki tud szolgálni, ugyanakkor a kistérség egészségügyi bázisaként is működik. Ennek a célnak megfelelően került felépítésre Kisbér új és korszerű kórháza, elhagyva a Batthyány kastély műemlék épületét. Az új kórház, mint rehabilitációs szakkórház működik elsősorban mozgás és ideggyógyászati betegek rehabilitációjára fókuszálva. Ezt a tevékenységet egészítik ki az aktív és krónikus belgyógyászati ellátást biztosító osztályok.

A helyi vállalkozások száma 2013-tól 2018-ig növekvő tendenciát mutat, ugyanakkor a kiskereskedelmi egységek, vendéglátó ipari egységek száma csökkent a vizsgált időszak alatt.

Regionális összehasonlításban a Kisbéri kistérség az alacsonyabb kereskedelmi üzletszámmal rendelkező térségekhez tartozik, ugyanakkor a kistérségen belül kimutatható Kisbér vezető szerepe. A városban található sokrétű szolgáltatást nyújtó kereskedelmi üzletek (a kistérség többi településéhez viszonyított) magas száma, annak jele, hogy Kisbér a térségben belül központi szerepet tölt be. A környező településeken többnyire csak egy kisbolt és kocsmák működik, ennél bővebb személyi és gazdasági szolgáltatásokkal szinte csak Kisbéren találkozhatunk.

Turizmus

A kistérség közlekedés földrajzi szempontból optimális környezetben fekszik. Kedvező közlekedési helyzeténél fogva a térség turisztikai szempontból átmenő pontja a Vértes, Bakony, és a Balaton felé irányuló forgalomnak.

Kisbér lovas múltjáról híres város. Az elmúlt évek kezdeményezései jól mutatták, hogy egy-egy napra egy lovas versenyre vagy egyéb városi nagy rendezvényen több ezer ember is részt vesz. Ezek a programok önmagában azonban nem kellően kihasználtak. Kisbéren az elmúlt évek pályázati fejlesztésében elkészült a Kiskastélyban található helytörténeti múzeum, a Tó partjának térkövezése és itt található a 45 makettből álló Mini Magyarország Makett park, és a közeli Kistérséghez tartozó Ászár községben található 20 épületből álló mini skanzen. Ezek és a korábban elkészült turisztikai látványosságok (felújított királyi lovarda épülete, és

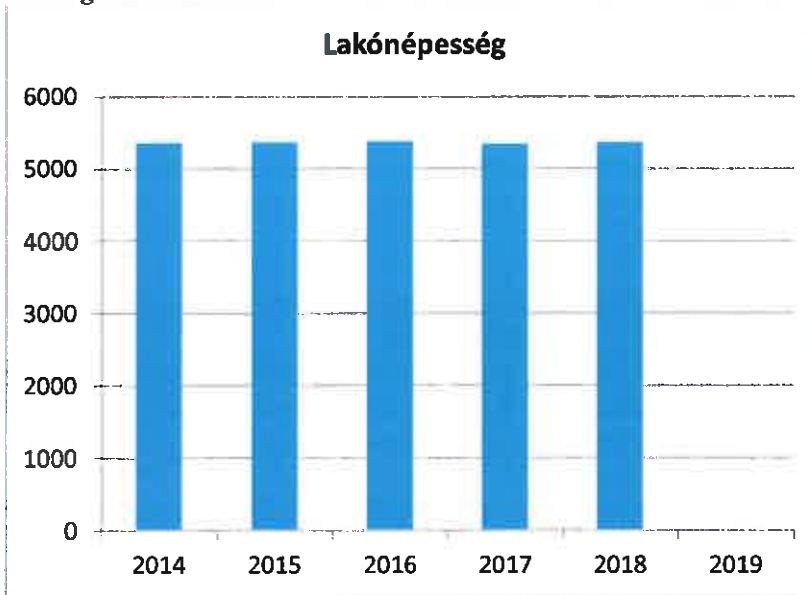
szintén felújított Nagyboldogasszony római katolikus templom) már egy egész napos turisztikai látványosságot, és felüdülést biztosíthatnak az érdeklődők számára.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	5348	bázis év
2015	5357	100,17%
2016	5373	100,30%
2017	5336	99,31%
2018	5359	100,43%
2019	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Demográfiai adatok

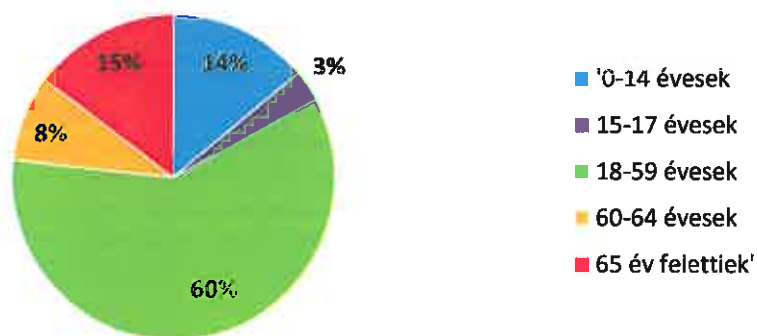
Kisbér város lakónépességének számában 2014-től 2018-ig gyűjtöttünk adatokat. Megfigyelhető, hogy a lakónépesség száma enyhe mértékben ugyan, de fokozatosan növekszik. 2014-es adatok szerint 5348 fő élt a városban, erre a lakónépességre vonatkozóan tekintjük át az esélyegyenlőségi programunkat.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

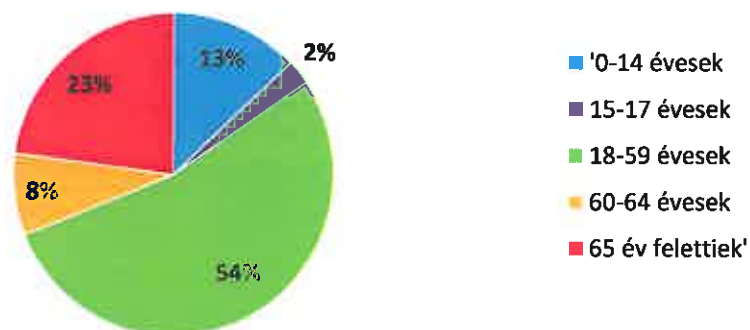
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	2674	2879	5553	48,15%	51,85%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			150	2,70%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	374	373	747	6,74%	6,72%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	81	69	150	1,46%	1,24%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1596	1543	3139	28,74%	27,79%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	229	236	465	4,12%	4,25%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	394	658	1052	7,10%	11,85%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	n.a.	n.a.	-
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	114	54	168
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	90	67	157
Összesen	204	121	-83

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

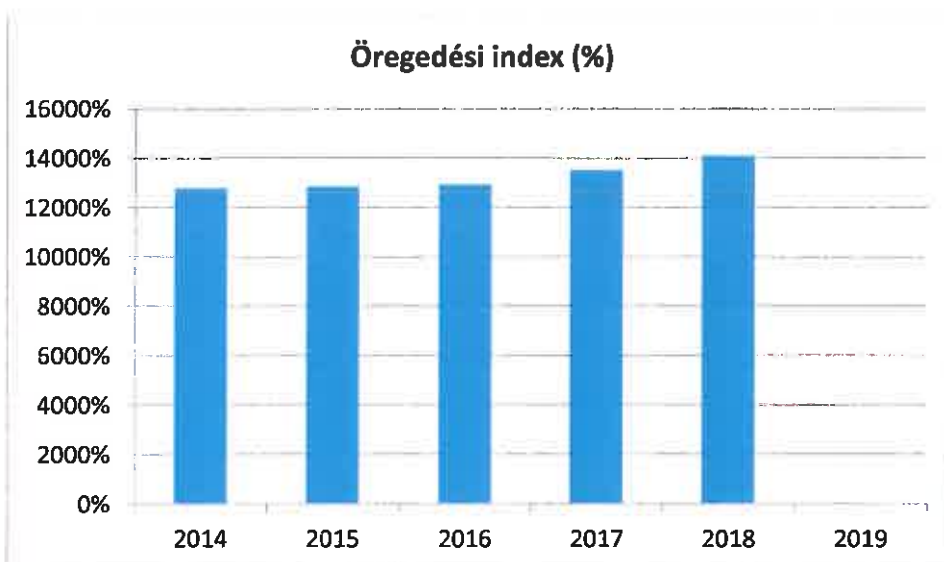
Kisbér város lakosságának számából 52 % nő és 48% férfiak aránya. Kor szerinti csoport megoszlásában legjelentősebb a 18-59 év közötti aktív lakónépesség száma, de jelentős az iskoláskorúak száma is. A 65 év felettiek között a nők száma közel kétszerese a férfiak számának. Ezen adatokból is kitűnik, hogy az esélyegyenlőségi programnak a nők a gyerekek és az idősek célcsoportjai helyi szinten is kiemelt figyelmet érdemelnek.

Érdemes még továbbá megjegyezni, hogy a lakónépesség számának csökkenése a kisbéri járás 17 településéből 15-re jellemző, enyhe növekedés csak Ászár és Tárkány községre jellemző.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	924	724	127,62%
2015	946	737	128,36%
2016	980	758	129,29%
2017	1009	748	134,89%
2018	1052	747	140,83%
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

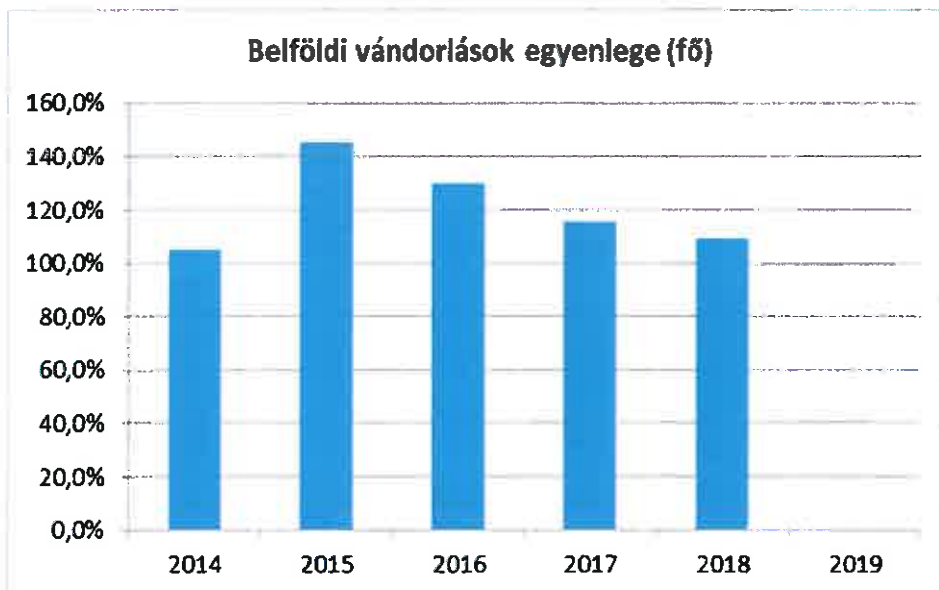

Az öregedési index 100 felett van a településen, ami azt jelenti, hogy a 65 év feletti emberek száma több, tehát a település elöregedőben van. Ez is azt jelenti, hogy az öregedő népességszerkezetnél az idősek fokozatosabb ellátására van szükség. Azonban a gyerekek öregeknél történő alacsonyabb számossága nem azt jelenti, hogy ők nem igényelnének fokozottabb figyelmet, mert az ő esetükben tovább kell vizsgálni azt, hogy szüleik alacsony jövedelműek-e.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	91	87	104,6%	0,72
2015	141	97	145,4%	7,91
2016	184	142	129,6%	7,51
2017	190	165	115,2%	4,48
2018	178	163	109,2%	2,7
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

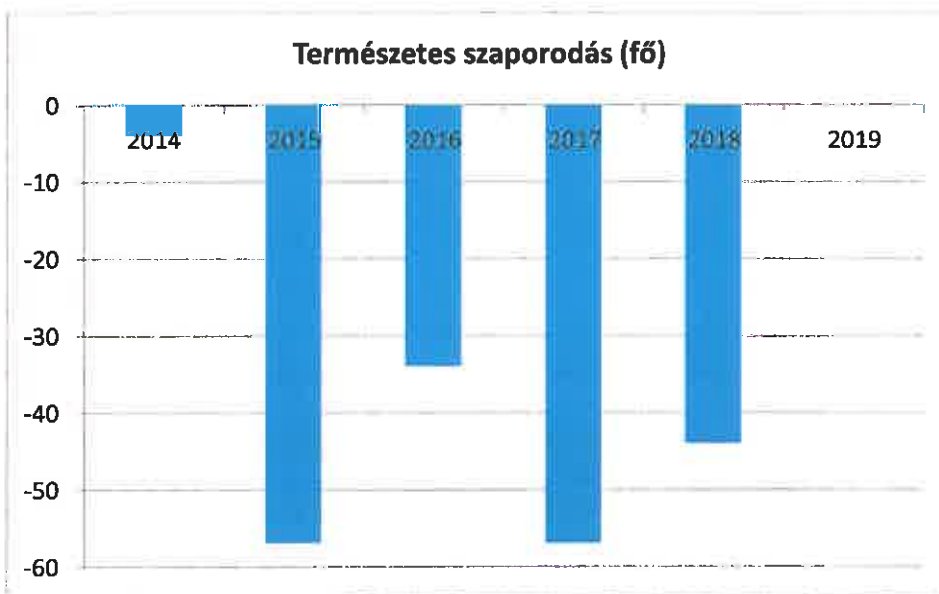

A település belföldi vándorlási mutatója pozitív, magasabb az odavándorlások száma az elvándorlásoknál, ami azt jelenti, hogy Kisbér (főleg a környékbeli településekből) jelentős vonzerővel bír.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	66	70	-4
2015	43	100	-57
2016	47	81	-34
2017	49	106	-57
2018	40	84	-44
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás aránya negatív, magasabb a halálozások száma az élve születések számánál. Ez az adat a gyermekvállalási kedvet is mutatja, melynek háttérében szociális (megélhetési) problémák is felvetődnek. A negatív természetes szaporodás jellemző a kisbéri járás 17 településének zömére.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Kisbér Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek

tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy a város állampolgárainak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Kisbér város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

2003. évi CXXV. törvény az „4. § Az egyenlő bánásmód követelményét egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

a) a magyar állam,
b) a helyi és kisebbségi önkormányzatok, ezek szervei,
...jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során kötelesek megtartani.”

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

Magyarország Alaptörvénye XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
(4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikánkhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Stratégia, Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2011-ben a Képviselő-testület elfogadta a 20/2011. (IX.08.) a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. Ezen rendeletet azóta is évente több alkalommal felülvizsgálja a testület. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy városunkban olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Kisbér város településfejlesztési koncepciója Stratégia célja, hogy megfogalmazza a város hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

- ahol valós esély teremődik a hátrányos helyzetű térségek felzárkózására, a hátrányos helyzetű csoportok munkavállalására, az esélyegyenlőségre és a szolgáltatások egyenlő elérésére. „

Speciális, mindegyik prioritási tengely keretében horizontálisan érvényesítendő esélyegyenlőségi kritérium az akadálymentesítés adott beruházás jellegétől függő biztosítása, amely lehet:

- Környezeti akadálymentesítés (a fogyatékkal élők és mozgáskorlátozottak számára könnyebb hozzáférést biztosító megoldások alkalmazása). Info-kommunikációs akadálymentesítés (az önkormányzati, civil és magán szféra által nyújtott szolgáltatások a különböző fogyatékkal élő csoportok számára is megismerhetővé és elérhetővé válnak).
- A közlekedés lehetőségeinek kiterjesztése, fejlesztése kiemelt szerepű az esélyegyenlőség megteremtésében, részben azáltal, hogy könnyebb és gyorsabb eljutási lehetőséget biztosít a beruházások révén, részben azzal, hogy ezek során az akadálymentesítés szempontjai messzemenően beépülnek. Közösségi közlekedés akadálymentesítése (a fogyatékkal élők és mozgáskorlátozottak számára könnyebb hozzáférést biztosító megoldások alkalmazása).
- A települési funkciók bővítését, korszerűsítését, valamint a települési környezet, épített környezet fejlesztését, a lakás- és intézményfejlesztést megvalósító komplex, és ugyanakkor differenciált fejlesztési programok szintén az esélyegyenlőség horizontális céljait szolgálják.
- A hátrányos helyzetű kistérségekben megvalósított beruházások és fejlesztések elősegíthetik a regionális különbségek csökkentését. Az egyenlő bánásmód elvének érvényesülését projektszinten és programszinten is vizsgálni kell.

A vasút megszűnésével előállt új közlekedési helyzet kezelésével fenn kell tudni tartani a lakosság mobilitását, párhuzamosan a helyi kereskedelmi lehetőségek és foglalkoztatási lehetőségek fejlesztésével. A távolsági közlekedés fejlesztését össze kell hangolni a város belső tömegközlekedési igényeinek szem előtt tartásával.

A város lakásfejlesztési politikájával segíteni kell a város fiataljait és a letelepülni szándékozó munkavállalókat.

Kisbéren új feladatként jelenik meg az utóbbi egy-két évben a városba betelepült, jelentős létszámú cigány lakosság integrálása a közösségbe. Ebből adódóan új oktatási, munka biztosítási és közbiztonsági feladatok várnak a városi közigazgatásra és intézményeire.

A város környezetének, rendezvényeinek és szolgáltatásainak terén az esélyegyenlőség szeme lőtt tartása alapkövetelmény. A város lakosságmegetartó erejének növelése érdekében, a gazdasági élet élénkítése is elemi érdek. Különös tekintettel arra, hogy a munkanélküliség és a helyi előállítású terméke értékesítési nehézségei nem csak gazdasági leszakadáshoz vezet, hanem társadalmi esélyegyenlőségre is negatívan hat.

A munkavállalói körből kiszoruló rétegek bevonása a közösségi tevékenységekbe szükséges feltétele a munka világába való visszailleszkedési képesség megőrzésének. A város intézményeinek, a helyi munkaügyi szervezetekkel karöltve, minél szélesebb körben kell tudni ezeket a rétegeket bevonni a város intézményi, gazdasági és szociális tevékenységbe. Olyan, a város működését fejlődést segítő közmunka programokat kell kidolgozni, ahol minél több embert képzettsége szerint foglalkoztatni lehet az elérhető támogatási formák felhasználásával. Ebbe a programba illeszkedik be a családi napközi rendszere is, ami egyszerre teremt munkát a fiatal asszonyok számára és biztosít mások számára munkába járási lehetőséget.

Ugyancsak biztosítani kell tudni a város növekvő létszámú cigány lakosságának az integrálását a város életébe, bekapcsolva őket mind a képzési, mind a munkavállalási programokba.

Az egészségügyi és szociális intézményrendszer fejlődése igazodjon a lakosság összetételének változásából adódó változó igények kiszolgálásához. Kövesse nyomon a városban az idősödő népesség, a munkanélküli lakosság helyzetének alakulását és szolgáltatásaival igazodjon életkörülményeik javításához. Kísérje figyelemmel a városban élő roma kisebbség helyzetét és dolgozza ki a leszakadásukat megakadályozó szociális, oktatási és munkáltatási lehetőségek rendszerét.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi programnak szoros összefüggésben kell lennie Kisbér Város településfejlesztési koncepciójával, 20/2011. (IX.08.) a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló önkormányzati rendelettel, és a város képviselőtestülete által hozott korábbi rendeletekkel.

Kisbér város tagja és székhelye a Kisbéri Többcélú Kistérségi társulásnak, melynek a munkaszervezeti feladatokat ellátó Városi Polgármesteri Hivatal, Kisbér ad helyet. A Társulás Elnöke egyben Kisbér Város Polgármestere is Sinkovics Zoltán. A Társulásnak kisbéren kívül még 16 település tagja: Ácsteszer, Aka, Ászár, Bakonybánk, Bakonyszombathely, Bakonysárkány, Bársonyos, Császár, Csatka, Csép, Ete, Kerékteleki, Réde, Súr, Tárkány és Vérteskethely. A Társulás az alábbi térségi feladat ellátásáról gondoskodik:

- a.) Óvodai nevelési feladatok ellátása,
- b.) egészségügyi ellátás (házi orvosi ügyeleti szolgálat ellátása)
- c.) gyermekvédelem,
- d.) belső ellenőrzés,
- e.) szociális alapellátás,
- f.) szociális intézményi feladat,
- g.) területfejlesztés,
- h.) mozgó könyvtári feladatok.
- i.) családok átmeneti otthona
- j.) sport feladatok
- k.) közművelődési feladatellátás

A településen található a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Kisbéri Járási Hivatala, mely a társulásban jelölt települések polgárainak szociális, gyámügyi, okmányirodai, és egyéb hatósági ügyeinek intézkedésében jár el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3.A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

Városban a 2011.évi népszámlálás során 117 fő vallotta magát romának. A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat szerint számuk 420-450 fő.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat szerint a roma lakosság közel 90%-a mélyszegénységben él. Városunkban tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

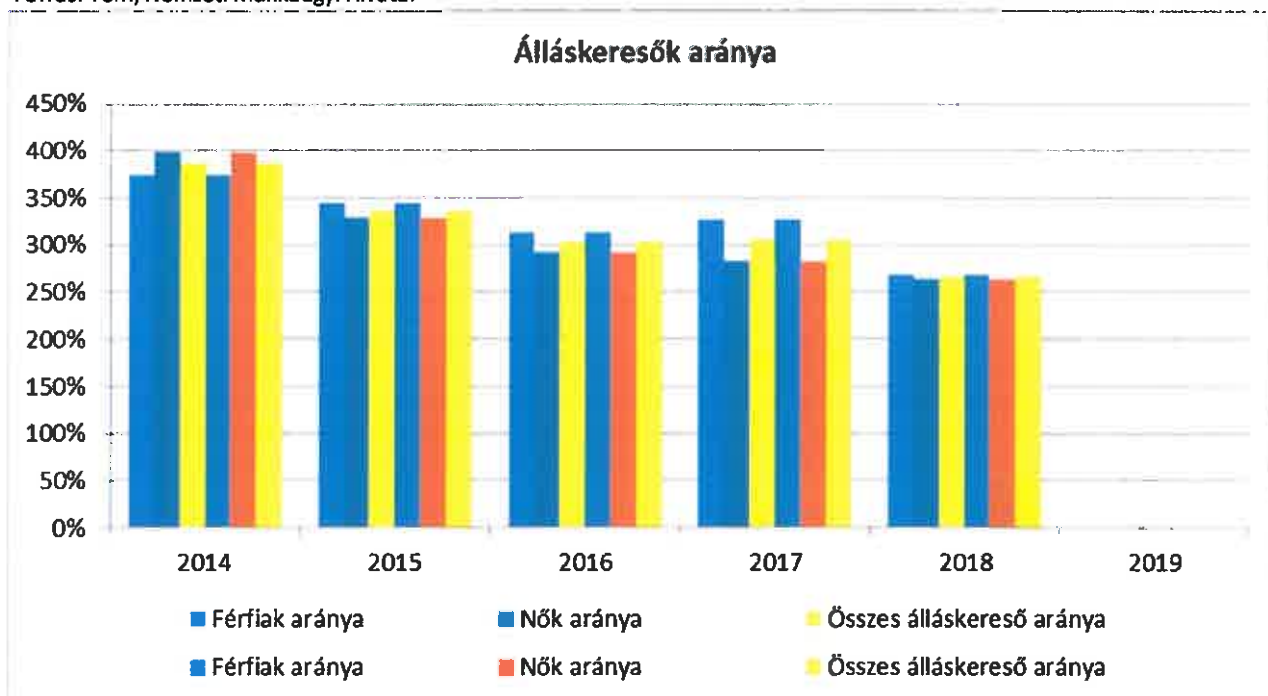
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is. A Kisbéri Járásban regisztrált állás keresők számának 2018. évi átlaga a 2018. október végi adatok szerint 353 fő, amelyhez szintén 2018. október végi adatok szerint 3,6 %-os ráta tartozott.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	1987	1925	3912	74,25	3,74%	76,75	3,99%	151	3,86%
2015	1971	1910	3881	67,75	3,44%	62,75	3,29%	131	3,36%
2016	1966	1889	3855	61,5	3,13%	55,25	2,92%	117	3,03%
2017	1943	1876	3819	63,5	3,27%	53	2,83%	117	3,05%
2018	1906	1848	3754	51	2,68%	48,75	2,64%	100	2,66%
2019	n.a.	n.a.	-	56,5	-	52,25	-	109	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

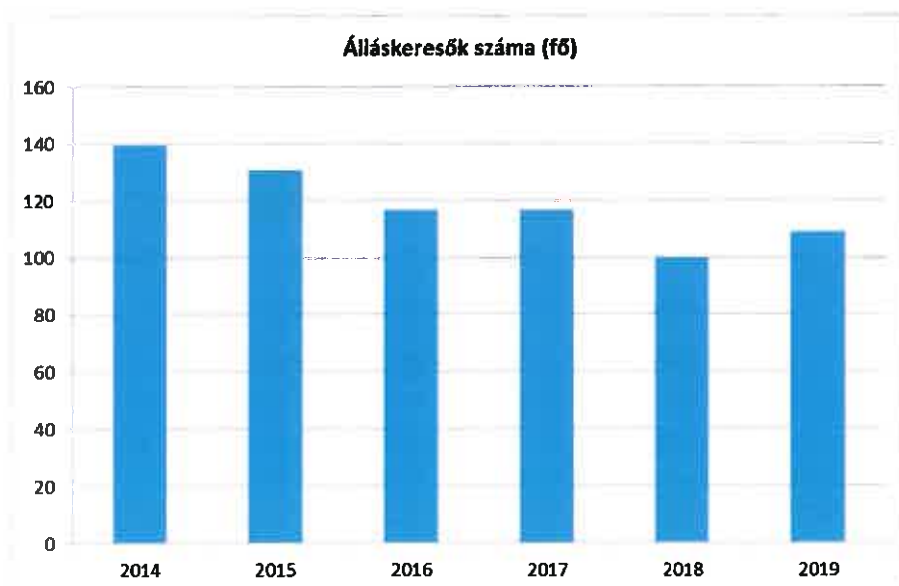
A teljes lakónépességet figyelembe véve a 15-64 év közötti aktív lakónépesség számáról külön adatokkal nem rendelkezünk. Kisbér város vonatkozásában a regisztrált állás keresők száma 2013-tól követi az országos tendenciát, folyamatos csökkenést mutat. Az állás keresők nemek szerinti bontását vizsgálva megállapítható a nők arányának 7 %-os csökkenése, s a férfiak arányának ugyanilyen arányú növekedése. Ez némiképp eltér az országos és a járási összesített adatoktól, itt a nemek kiegyensúlyozott, 50-50 % körüli arányt képviselnek.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

**3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma
korcsoportok szerint**

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		140	131	117	117	100	109
20 év alatti (TS 1002)	Fő	3	2	2,25	4,25	5	3
	%	2,15%	1,53%	1,93%	3,65%	5,01%	2,76%
20-24 év (TS 1003)	Fő	16	15	13	9	10	11
	%	11,47%	11,49%	11,13%	7,73%	10,03%	10,11%
25-29 év (TS 1004)	Fő	13,25	9,5	10,5	10,5	6,5	6,5
	%	9,50%	7,28%	8,99%	9,01%	6,52%	5,98%
30-34 év (TS 1005)	Fő	17,75	17	12,25	9,25	9,75	11,75
	%	12,72%	13,03%	10,49%	7,94%	9,77%	10,80%
35-39 év (TS 1006)	Fő	21,75	13,5	10,75	11	8,5	13,25
	%	15,59%	10,34%	9,21%	9,44%	8,52%	12,18%
40-44 év (TS 1007)	Fő	17,75	14	15,75	16,25	13,25	13
	%	12,72%	10,73%	13,49%	13,95%	13,28%	11,95%
45-49 év (TS 1008)	Fő	10,75	12,75	8,75	13,75	12,25	12,5
	%	7,71%	9,77%	7,49%	11,80%	12,28%	11,49%
50-54 év (TS 1009)	Fő	21,75	23	15,5	14,75	9,75	9,75
	%	15,59%	17,62%	13,28%	12,66%	9,77%	8,97%
55-59 év (TS 1010)	Fő	17,5	12,75	16	15	12,5	16
	%	12,54%	9,77%	13,70%	12,88%	12,53%	14,71%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	HAMIS	11	12	12,75	12,25	12
	%	0,00%	8,43%	10,28%	10,94%	12,28%	11,03%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

A regisztrált álláskeresők korcsoportonkénti bontását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a 41-45 éves korosztály jelenléte fokozatos emelkedést mutat, ez a korosztály a gazdaságilag aktívakon belül különösen

veszélyeztetett. Hátrányos helyzetűnek mondhatók a 25 év alatti fiatalok, valamint az 50 év feletti álláskereső, azonban az ő létszámuk az országos átlaghoz hasonlóan csökkenő tendenciát mutat.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2014	18,6	n.a.	n.a.	0	-	-
2015	19,35	n.a.	n.a.	0	-	-
2016	22,85	n.a.	n.a.	0	-	-
2017	25,54	n.a.	n.a.	0	-	-
2018	28,07	n.a.	n.a.	0	-	-
2019	24,6	n.a.	n.a.	0	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált álláskeresői körön belül különösen nehéz helyzetben vannak a több mint 12 hónapja regisztrált tartós álláskereső. A 2008-2012 közötti időszakban a férfiak magasabb aránya volt jellemző. A 2013. évtől kezdődően a tartós álláskeresők között jellemzően több nőt tartottunk számon. Kivételt képez a 2017. év, ahol az 5 évnél régebbi adatokhoz hasonlóan több férfi volt jelen ezen az álláskeresői csoporton belül.

A nyilvántartott munkanélküliek közül is kiemelt figyelmet érdemelnek a 180 napnál régebben regisztrált tartós munkanélküliek. Korábbi években a tartós munkanélküliek számából a férfiak aránya volt magasabb, mára ez a szám már kezd kiegyenlítődni a nők és férfiak között. A tartós munkanélküliek számának csökkentése érdekében további beavatkozások szükségesek.

A munkanélküliség a pályakezdők között is előforduló jelenség, azonban számuk nem olyan magas, mint a nem pályakezdő álláskeresőknél.

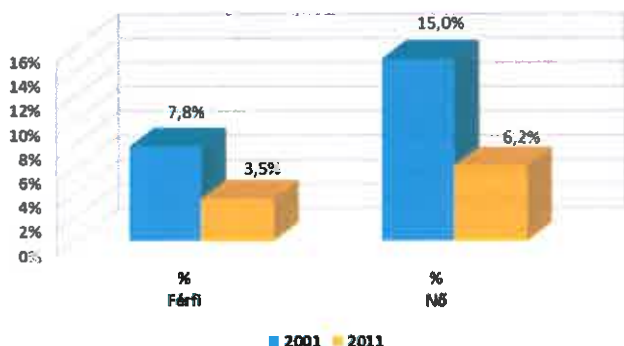
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	92,2%	85,0%	7,8%	15,0%
2011	96,5%	93,8%	3,5%	6,2%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában

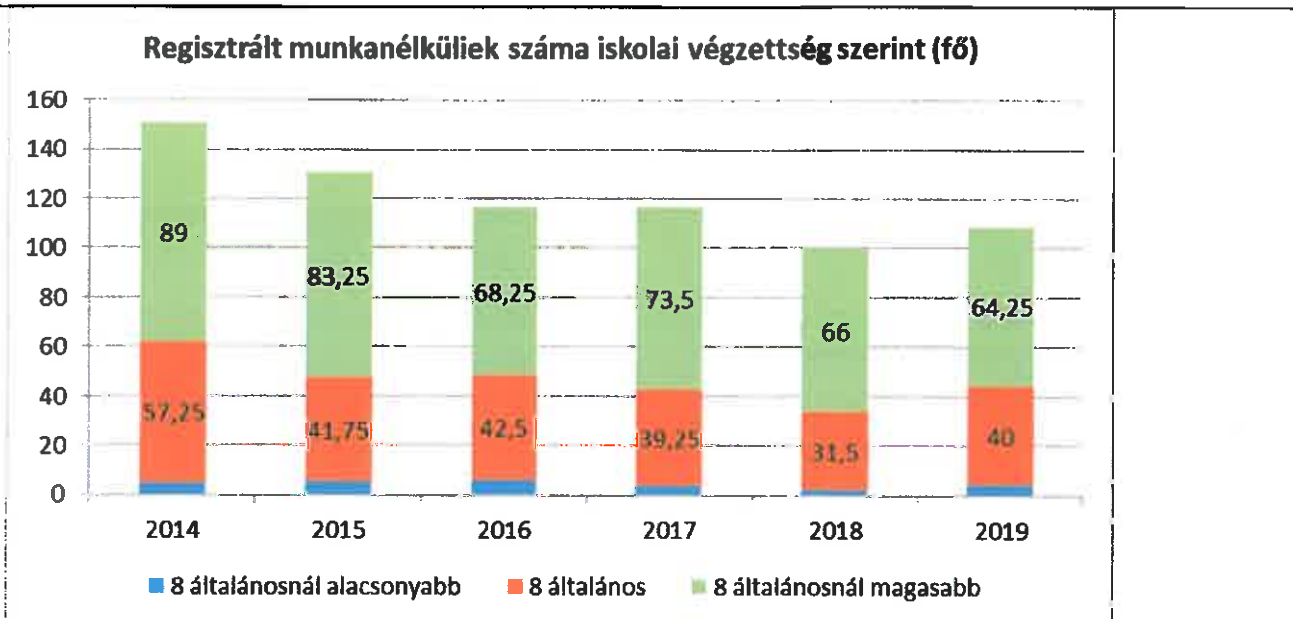
A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok. A táblázatból látható, hogy 15 évnél idősebb számából magas 11,6% az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma, melyből különösen a nők célcsoportjából feltűnően magas (15%) a 15 évnél idősebb általános iskolát nem végzettek száma.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	151	4,75	3,15%	57,25	37,91%	89	58,94%
2015	131	5,5	4,21%	41,75	31,99%	83,25	63,79%
2016	117	6	5,14%	42,5	36,40%	68,25	58,46%
2017	117	3,75	3,22%	39,25	33,69%	73,5	63,09%
2018	100	2,25	2,26%	31,5	31,58%	66	66,17%

2019	109	4,5	4,14%	40	36,78%	64,25	59,08%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ebből a táblázatból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők számát nem kímélte az iskolai végzettség, hiszen a legmagasabb % a korábbi években is és legutóbbi adataink szerint is a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek köréből kerül ki (60% feletti érték).

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők, 3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában – nincs adat

Az általános iskolai felnőtt oktatás a vizsgált időszakban nem volt a településen. Korábbi táblázat 3.2.5 sz. is rámutat azonban a szükségességére. Jelenleg a Kisbér Város Roma Nemzetiségi önkormányzat elnöke kezdeményezi a környékbeli településekből a Romák és nem romák számára, munkaügyi központ állam által támogatott és gimnázium épületében tervezetten megrendezésre kerülő általános iskolai képzést Kisbér és a Kisbér járás településeiben élő 6 osztállyal rendelkező Romák és nem romák számára. A képzés feltétele a minimum 20 fő részvétele. A jelentkezésre 6 fő jelent meg a Munkaügyi Központban így a képzés még várat magára.

A közfoglalkoztatottak száma a településen élő aktív korú lakossághoz képest 1-2%, a közfoglalkoztatásban résztvevők számának jelentős része roma nemzetiségi, a vizsgált évek átlagában 10,3 %, mely érték rámutat a romák közfoglalkoztatásának fontosságára.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeinek mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A táblázatban szereplő adatok mindegyikéhez nem sikerült adatot találni, ezért elemzése a meglévő adatokra támaszkodik. Regisztrált vállalkozások száma emelkedőben van, csökken viszont a kiskereskedelmi üzletek és a vendéglátóhelyek száma. Előbbi a foglalkoztatás növelésében utóbbi a csökkentésben játszik szerepet. Az állami szektorban foglalkoztatottak száma (adatok a munkaügyi központ és a rendőrség állományi száma nélkül) jelentős, ami a kisbérnek a járáson belüli központi szerepét is mutatja. Az iparüzési adót a vállalkozások kifizetik, jó az adófizetési morál. A belőle befolyt összeg Kisbér város vonatkozásában közepes nagyságrendűnek számít.

Kisbér kisváros centruma a lakosság számára könnyen és hamar elérhető. A megyeszékhelyre és a fővárosba való közlekedés főleg autóbusszal megoldott, megfelelő mennyiségű a napi járatok száma.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

Nincs adat.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

Képzési lehetőségek a Kisbéri Járásban 2018. évben

A Kisbéri Járási Hivatal illetékességi területén a Foglalkoztatási Osztály segítségével megvalósuló képzések a következők voltak:

Zöldterületi kisgépkészítő
Munkavállalói kulcskompetenciák fejlesztése
Targoncás
Targoncás + Raktáros
Angol alapfok
Angol középfok
Élelmiszer – , vegyi áru eladó
Logisztikai ügyintéző
Német alapfok
Óvodai dajka
TB és bérügyintéző
Villanyszerelő
Vendéglátó eladó
Irodai titkár

Hátrányos helyzetű célcsoportokat érintő foglalkoztatás- támogatási programok

A hátrányos helyzetű álláskereső elhelyezkedésének előmozdításán munkálkodik a GINOP 5.2.1.-14 Ifjúsági Garancia Rendszer és a GINOP 5.1.1. – „Út a munkaerőpiacra” program. A projekteket mind az ügyfelek, mind a munkáltatók ismerik. Ismertetése több csatornán keresztül történik. A Kisbéri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályára belépő és együttműködő ügyfelek csoportos tájékoztatók és egyéni tanácsadás keretében kapnak aktuális képzési és támogatási lehetőségeinket, a munkáltatók pedig hírlevél, illetve tájékoztató anyagok kiküldésével informálódnak a számukra nyújtható támogatási lehetőségekről.

A GINOP 5.2.1. „Ifjúsági Garancia” program célja a fiatalok foglalkoztathatóságának javítása. A program célcsoportját képező, 16 - 25 év közötti álláskereső fiatalok közül az idei év eltelt időszakában 54 fő elhelyezkedését segítette a Járási Hivatal beralapú támogatással. A program keretében igénybe vehető támogatási lehetőségek továbbra is rendelkezésre állnak.

A GINOP 5.1.1 „Út a munkaerőpiacra” elnevezésű projekt célja a 25 év feletti álláskereső helyzetének javítása, foglalkoztatásuk elősegítése. A program kiemelt célcsoportjait a tartósan, azaz a több mint fél éve nyilvántartott álláskereső, az alacsony iskolai végzettségűek, a közfoglalkoztatásból kikerülők, a gyermekgondozás vagy hozzátartozó ápolása után a munkaerőpiacra visszatérők, illetve az 50 év feletti álláskereső adják. A célcsoportokba tartozó álláskeresőknél továbbra is lehetőségük van a munkaerőpiaci képzéseken való részvételre, igényelhetik a vállalkozóvá válási támogatást, míg az őket foglalkoztató munkáltatók beralapú támogatásokban részesülhetnek. Ennek a programnak a keretén belül az idei év eltelt időszakában 107 fő részesült valamelyik támogatási formában.

A GINOP 6.1.1. „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése” projekt keretében a kisbéri helyszínen indított, zöldterületi kisgépkészítő tanfolyamon 27 fő képzése zárult le. Az Etére szervezett, a munkavállalói kulcskompetenciák fejlesztését célzó programban részt vevő 12 fő közül 10 fő ugyancsak sikeresen elvégezte a programot.

A TOP- 5.1.2-2016-00001-es „Kisbér Járási Foglalkoztatási Paktum” jelentősen hozzájárult a járásban nyilvántartott hátrányos helyzetű álláskeresőök és inaktív személyek elhelyezéséhez. A projekt keretében személyre szabott szolgáltatásokkal, támogatásokkal 36 fő elhelyezkedését segítette a Járási Hivatal a nyílt munkaerőpiacon, 27 fő számára pedig képzési lehetőséget biztosított.

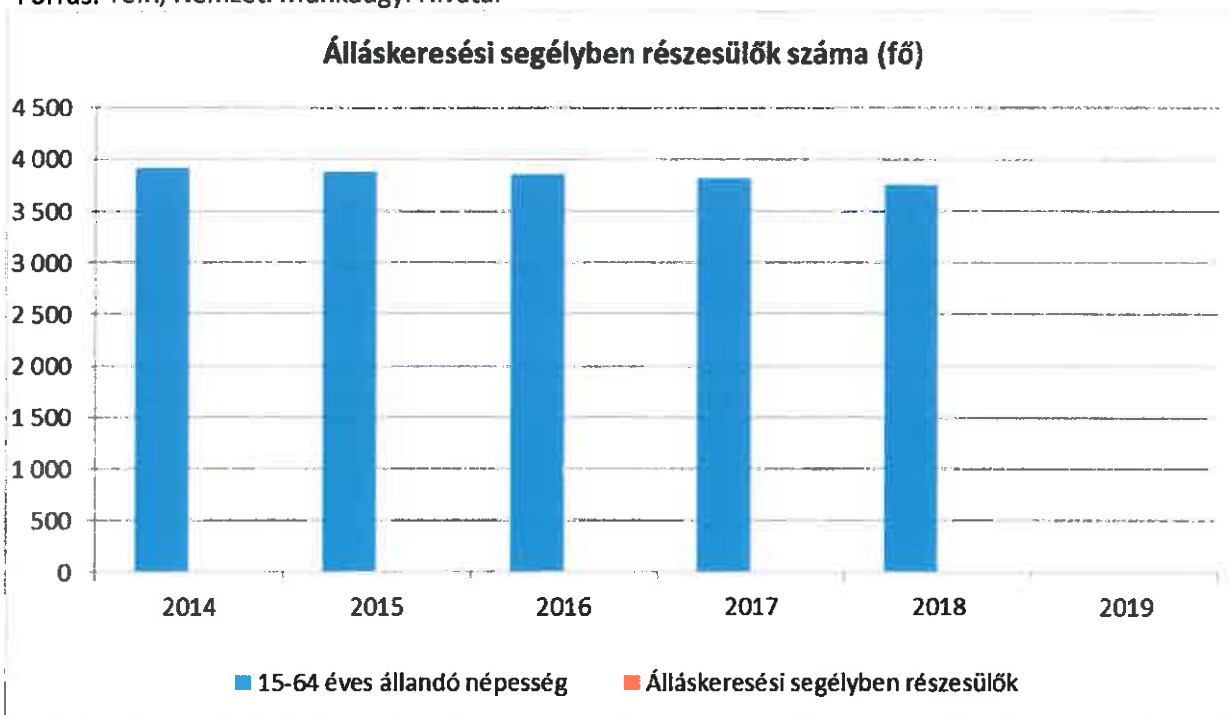
A Kisbéri járásban, mint a megye fejlesztendő kistérségében kiemelt szerepet kapnak a közfoglalkoztatási programok. Elmondható, hogy a járásban a közfoglalkoztatási programok, és az azon belül nagy súllyal megjelenő kistérségi programok az előző évekhez hasonlóan magas színvonalon, eredményesen működnek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2014	3 912	7	0,18%
2015	3 881	6,75	0,17%
2016	3 855	4	0,10%
2017	3 819	3,5	0,09%
2018	3 754	5	0,13%
2019	-	5,5	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

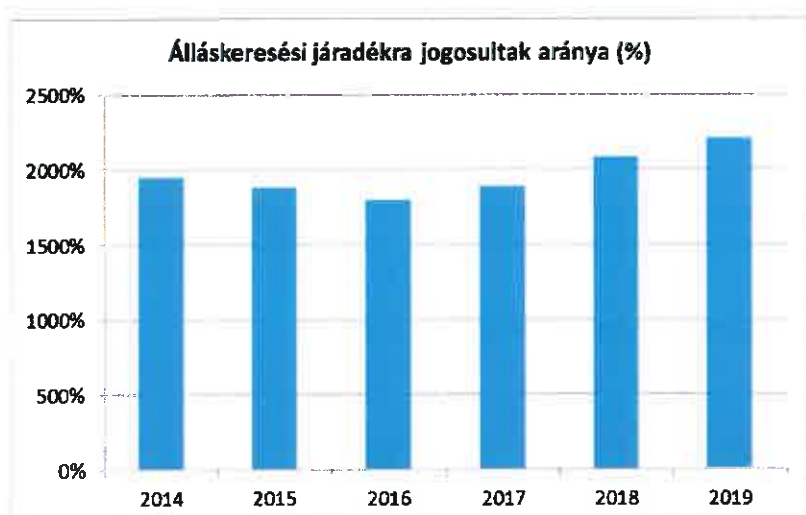

A 15-64 év közötti lakónépességnek átlagosan 0,5 % részesül álláskeresői segélyben. Összevetve a város munkanélküliségi adataival ez a szám már 8-13% között ingadozik.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2014	151	29,5	19,5%
2015	131	24,5	18,8%
2016	117	21	18,0%
2017	117	22	18,9%
2018	100	20,75	20,8%
2019	109	24	22,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

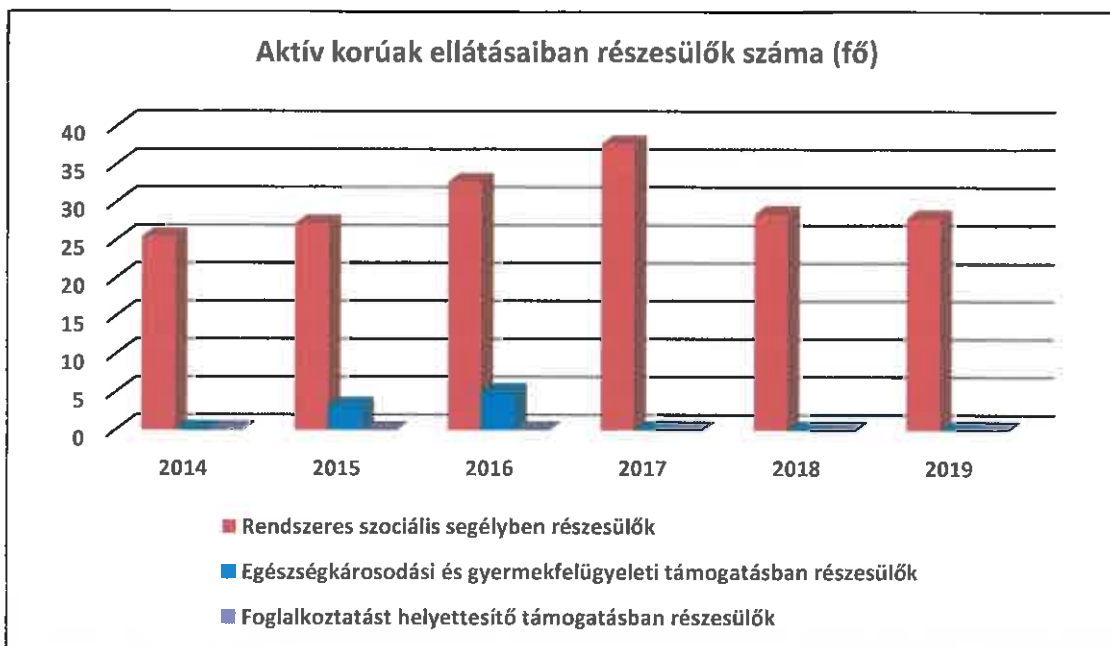
A nyilvántartott álláskeresők közül az álláskeresési járadékra jogosultak száma és aránya fokozottan csökkenő tendenciát mutat. Ennek oka az, hogy a járadékra jogosultság ideje fokozatosan csökkent, jelenleg 90 nap.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
		Fő	Fő 15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2014	25,5	n.a.	0,65%	n.a.	-
2015	27,25	3,2	0,70%	n.a.	-
2016	32,75	5	0,8%	n.a.	-
2017	37,75	n.a.	1,0%	n.a.	-

2018	28,5	n.a.	0,8%	n.a.	-
2019	28	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR,

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy Kisbér településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. Ez Kisbéren jelenleg az aktív korú lakosság számához viszonyítva 0.3%, a nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva a korábbi években 3% körül mozgott. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában az adat nem értelmezhető, összevetve az aktív korúak (3.2.1 tábla - 15-64 évesek száma) számával ez 1,5%, és a munkanélküliek számával (3.2.1 tábla - nyilvántartott álláskeresők száma). 20-30%. Kiemelendő, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

Figyelembe kell venni, hogy 2011 január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 20/2011. (IX.08.) önkormányzati rendeletébe épített be:

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a bérpótló juttatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon

folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A rendszeres szociális segély 90%-ban fedezett ellátási forma, a bérpótló juttatás csak 80%-ban. Javasolt a bevezetése, mert bár ezzel a mentálisan leépült (amennyiben ez megfelelően igazolható) embereket zárja ki a közmunkaprogram lehetőségéből a rendelet, de meghagyja a jövedelmüket. Az aktívkorúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

Az álláskereső részére álláskereső ellátásként álláskereső járadék, nyugdíj előtti álláskereső segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskereső járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a. (98.000 forint).

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

A 3.4.1-es táblázatból láthatóan Kisbéren jelenleg az Önkormányzat tulajdonában 38 bérlakás van, melyből jelen pillanatban 1 nincs kiadva. Feltétele az igénylés után a testület dönt arról, hogy kiadható-e.

b) szociális lakhatás

A 3.4.1-es táblázatból láthatóan Kisbéren jelenleg az Önkormányzat tulajdonában a 38 bérlakásból jelenleg 17 a szociális lakások száma, melyből jelenleg a 2 elégtelen lakhatási körülményt biztosító+ még egy lakás nincs kiadva. A 38 lakásból 17 összkomfortos, 12 komfortos, 3 félkomfortos, és 6 komfort nélküli. Kiadhatóságának feltétele a szociális rászorultság, valamint a testület döntése.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

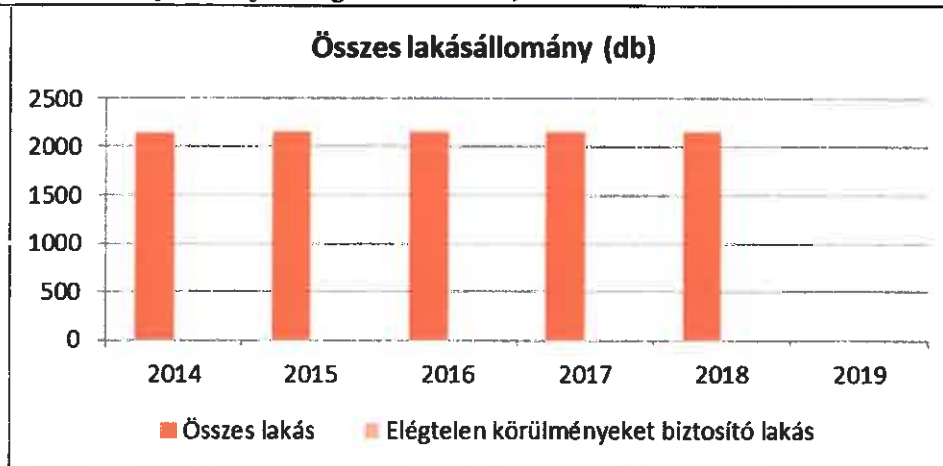
Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs a városban

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2014	2149	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	2154	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	2160	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	2162	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	2161	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az Önkormányzatnak jelenleg 38 lakása van, ebből 17 szociális lakás.

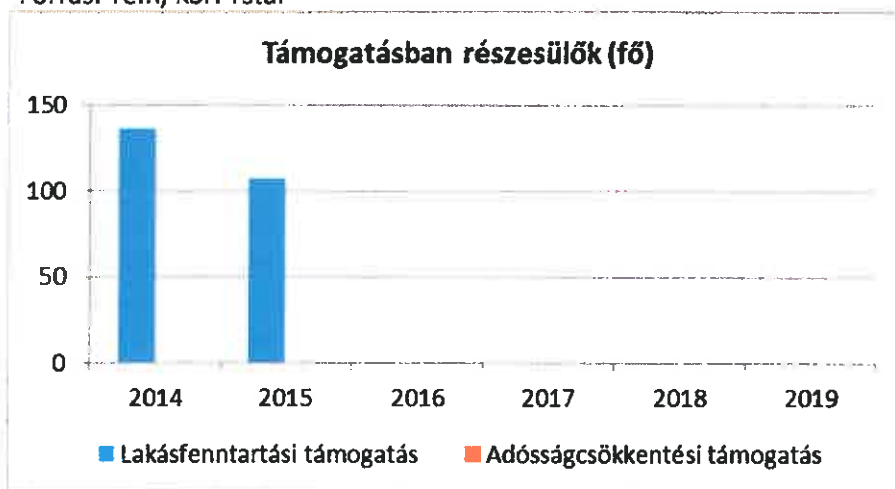

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2014	136	n.a.
2015	107	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A családsegítő központ munkatársaitól kapott tájékoztatás, és az általuk ismert adatok szerint a városban jelenleg 8 feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzet van. Ez a szám azonban nem mutatja jól a jelenlegi helyzetet, mivel egyrészt nem mindenkihez tudnak eljutni, másrészt ennél sokkal több az a lakhatási helyzet ami közelít a veszélyeztetett lakhatási állapothoz (főleg a mélyszegénység körében).

Jelenlegi nyilvántartás szerint a városban 3 hajléktalan él.

e) lakhatást segítő támogatások

f) eladósodottság

Az eladósodottságra jellemző, hogy az Önkormányzati bérlakásokban élők közel 30 %-a (10-12 fő) nem vagy csak késve fizeti a rezsiköltséget és albérleti díjat. A nem fizetők a fizetési felszólítások után általában részben, vagy teljesen fizetik az elmaradásukat. Azokat, pedig akik kiköltöznek, és hátralékukat nem fizetik meg, fizetési meghagyás van ellenük indítva.

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma emelkedő tendenciát mutat. 2012-ben 97 fő kapott ilyen jellegű támogatást. Adósságsökkentési támogatást nincs

Lakásfenntartási támogatás az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy többgyermekes családoknak nyújt átmeneti segítséget. Így ennek segítségével ez a réteg nem veszíti el lakását, nem kapcsolják ki náluk a közszolgáltatásokat, megelőzhető a hajléktalanná válás.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Kisbér város külterületén élők számára is elérhetők a közszolgáltatások és közműszolgáltatások. Közösségi közlekedés főleg a buszközlekedésre korlátozódik, mely a külterületen élők számára is elérhető távolságban található.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

3.5.a, b, c pontok nem relevánsak, mert Kisbér városában nincsenek szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	n.a.	4	2
2015	n.a.	4	2
2016	n.a.	4	2
2017	n.a.	4	2
2018	n.a.	4	2
2019	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az orvosi ellátás Kisbéri lakosság részére 4 felnőtt háziorvos és 2 gyermek háziorvos biztosítja.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Tüdőszűrés, iskolai fogászat, HPV védőoltás, nőgyógyászati szűrés.

A prevenció és szűrőprogramokhoz hozzájutásban a háziorvosok tudnak segítséget nyújtani.

A szív- és érrendszeri megbetegedések, halálozások visszaszorítására tervezett program céljainak megvalósulása több más program együttes sikeres végrehajtásának is függvénye. Ide tartozik a dohányzás visszaszorítása, az egészséges táplálkozás, az aktív testmozgás elterjesztése, az alkohol prevenció, valamint a lelki egészségvédelem megerősítését is idesorolhatjuk. A fenti célkitűzések

együttes megvalósulása esetén nem csupán a szív- és érrendszeri betegségek halálozása terén várható jelentős javulás, hanem az összes halálozás tekintetében is, melynek eredményeként a születéskor várható átlagos élettartam is nőhet.

Az onkológiai alapismeretek, az ifjúsági egészségnevelés integráns részeként a középiskolai oktatási programba építése. A rák prevenció lakossági szintű tudatosítása.

A Járás lakosságának egészségi állapotát a krónikus nem-fertőző megbetegedések gyakorisága szempontjából vizsgálva, a megbetegedések döntő többségét olyan betegségek alkotják, amelyek incidenciája a primer prevenció beavatkozás segítségével jelentősen csökkenthető, vagy a megbetegedés megjelenésekor várható életkor kitolható.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Batthyány Kázmér szakkórházban 1996 óta működik a mozgásszervi rehabilitációs osztály, mely 2010-től kezdődően neurórehabilitációs részleggel is rendelkezik. Az osztály ágyszáma 77, ebből 15 ágy a súlyos központi idegrendszeri károsodottak rehabilitációját szolgálja.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2014	129
2015	146
2016	142
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma csökkenő tendenciát mutat, mert szigorodtak a hozzájutás törvényi feltételei. Így is azonban az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős.

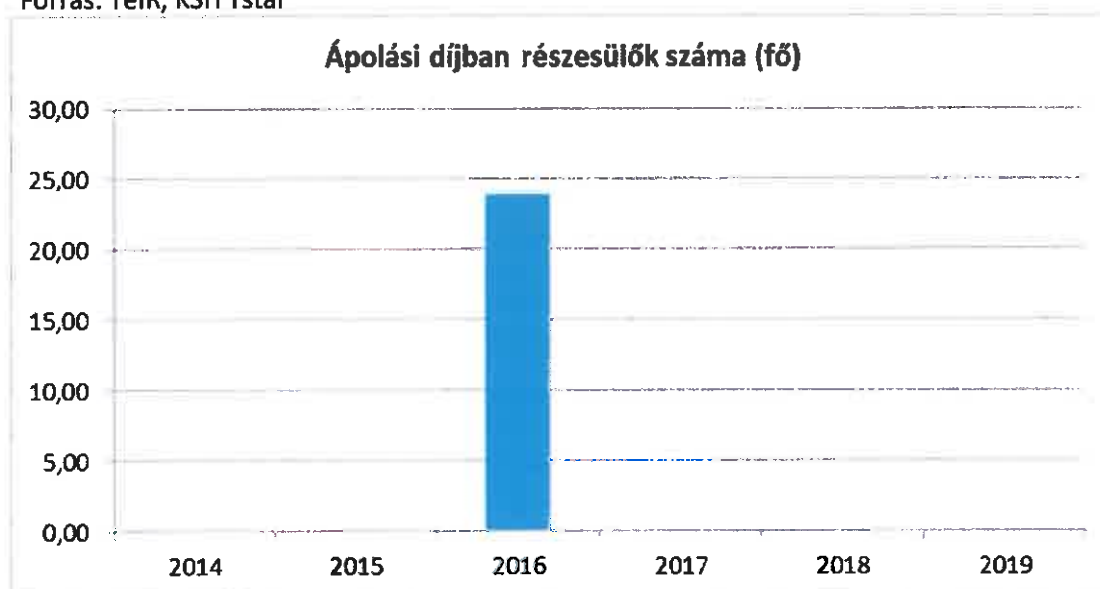
A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2014	n.a.	n.a.	-
2015	n.a.	n.a.	-
2016	23,92	n.a.	23,92
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

Kisbéren az ápolási díjban részesítettek száma a közeli évek emelkedő tendenciáját követően 2012-ben jelentősen csökkent.

A Kisbéri Járás népesség számának változására a természetes fogyás jellemző, melynek mértéke 2011-ben - 194. Születéskor fiútöbblet figyelhető meg, mely a magasabb férfi halandóság miatt az életkor előre haladtával kiegyenlítődik. A nőttöbblet 55-59 éves korcsoportban alakul ki. Ettől a korcsoporttól kezdve végig ez a tendencia figyelhető meg. A népesség öregedésének demográfiai jelensége tapasztalható.

A 2011. évi gyermekkori morbiditási helyzet elemzése során az alábbi, fontosabb megállapítások fogalmazódtak meg.

A vezető két megbetegedési ok a bőr, bőr alatti kötőszövetek kórképei illetve az endokrin, táplálkozási és anyagcsere betegségek. A vezető betegségcsoportokon belül jelentős az atopiás bőrelváltozás és a kalóriatöbblet miatti elhízás magas előfordulása. A gyermekkori elhízás népegészségügyi jelentőségű, hiszen ez az állapot egyben rizikó faktora számos serdülő és felnőttkori betegségnek. A légzőrendszer betegsége közül jelentős az asthma magas száma. A vér, vérképzőszervek és az immunrendszert érintő bizonyos rendellenességeken belül meghatározó gyakoriságú a vashiányos anaemia. A mentális betegségek - főként a depresszió - napjainkban már a kora serdülő korosztályt is érintik.

A 2011. évi felnőttkori morbiditási helyzet elemzése során az alábbi, fontosabb megállapítások fogalmazódtak meg.

A Járás lakosságának körében a vezető krónikus betegségek a keringésrendszeri kórképek. Ezen belül is jelentős a hypertonia, ischaemiás szívbetegségek, valamint a cerebrovascularis betegségek aránya. A leggyakoribb okok között jelen vannak még más, magas incidenciával és alacsony letalitással bíró kórképek is, mint a főbb endokrin, táplálkozási és anyagcsere betegségek (cukorbetegség, lipoprotein anyagcserezavarok, elhízás), valamint a csont, izomrendszer és kötőszövet főbb betegségei (spondylopathiák, női körben még az osteoporosis, férfiaknál a köszvény).

Elgondolkodtató, hogy a kis megbetegedési arányt képviselő rosszindulatú daganatos betegségek, a keringési rendszer betegségeit követő második vezető halálokká lépnek elő, a megyei

A Járás felnőtt lakosságának megbetegedési mutatóit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a rosszindulatú daganatos megbetegedések az életkor előre haladtával növekvő tendenciát mutatnak és nemenkénti megoszlását tekintve a nők körében 35-40 éves korcsoportban fordulnak elő nagyobb gyakorisággal, majd 50-64 éves korcsoporttól a férfiak körében jóval gyakoribb az előfordulása.

A Járás férfi lakosságának körében a kiemelt rosszindulatú daganatos megbetegedések incidenciáinak mutatói közül a **vastagbél-, végbél rosszindulatú daganatos megbetegedései**, továbbá a **hörgő és tüdő**, valamint a **hólyag** rosszindulatú daganatos betegségei az megyei értékeknél magasabbak.

Az egyes daganatos megbetegedések közül a **légző- és intrathoracalis szervek (29,8%)**, az **emésztőszervek (28,1%)**, valamint a melanoma és bőr egyéb (10,5%) rosszindulatú daganatait diagnosztizálták leggyakrabban. A Járás női lakosságának körében nagyobb gyakorisággal csak a **vese rosszindulatú daganatos megbetegedései** fordultak elő

Az egyes daganatos betegségek közül az **emlő (23,7%)**, az **emésztőszervek (szintén 23,7%)**, valamint a **vese (10,5%)** rosszindulatú daganatait diagnosztizálták leggyakrabban.

Kiugróan magas incidenciát figyelhető meg a megyei értékhez képest a vastag- és végbél rosszindulatú daganatos megbetegedések esetén nőknél a **60-64 éves**, a **70-74 éves**, valamint **80-84 éves** korcsoportban, férfiaknál az **50-54 éves**, az **55-59 éves**, valamint **70-74 éves** korosztályban. Igaz, a nőknél 55-59 éves korcsoportban is, és férfiaknál 65-69 éves korcsoportban, valamint 85 év felett is magasabb a gyakoriság a megyei értékhez képest.

Az emlő rosszindulatú daganatos megbetegedéseinek a 35-39 éves nők korcsoportjában, s 65-69 éves korosztályban figyelhető meg magasabb incidenciája a megyei értékhez képest.

Az életkor változásával az egyes betegségek relatív súlya (a többi betegségcsoporthoz viszonyított relatív gyakorisága) folyamatosan változik.

A haláloki struktúrát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a **keringési rendszer betegségei** okozta halálozás mindkét nemnél vezető halálok. Az utóbbi évtizedekben a **daganatos eredetű halálozás** még mindig magas számmal, de a második helyen szerepel a halálokok tekintetében. E két vezető halálomot az emésztőrendszer-, a légző rendszer betegségei és a külső ok miatti halálozás követi.

A Járás lakosságának egészségi állapotát a krónikus nem-fertőző megbetegedések gyakorisága szempontjából vizsgálva, a megbetegedések döntő többségét olyan betegségek alkotják, amelyek incidenciája a primer prevenció beavatkozás segítségével jelentősen csökkenthető, vagy a megbetegedés megjelenésekor várható életkor kitolható.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem tudunk róla.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Városunk lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a város fejlődéséhez járulnak hozzá. A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A város állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi önkormányzattal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A Roma Önkormányzat vezetőségétől kapott adatok alapján a településen 420-450 fő roma állampolgár él. Ez a lakosság közel 8 %-a. A városban Roma Nemzetiségi Önkormányzat megalakult, szorosan együttműködik a köznevelési és szociális intézményekkel, aktívan részt vesz a közfoglalkoztatásban, illetve közösségi programok szervezésében.

A magyarországi romák kétségtelenül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többször alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrófális. Tapasztalataink szerint körükben a rizikófaktorok közül a dohányzás, a magas vérnyomás, valamint táplálkozási problémák, és a prevenció hiánya egyértelműen az egészségi állapotot befolyásoló tényezőknek bizonyulnak. Tapasztalataink szerint a romák nagy része az ingyenes egészségügyi ellátást sokkal ritkábban veszik igénybe.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Civil szervezetek közül a helyi Vöröskereszt és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat főleg ruházati, lakberendezési és műszaki cikkek használatba adásával segíti a lakosság szegényebb rétegét. Magánszemély (cipősdoboz akció) karácsony előtt a családsegítő Központ munkatársaival karöltve ajándékokat visznek ki a mélyszegénységben élőknek az Önkormányzat pedig mikulás csomagot finanszíroz és EU-s segély élelmiszerosztás segítkezik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységében, a tevékenységek finanszírozáshoz nyújt kiszámítható támogatást. Együttműködési területek:

Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában megjelenjenek a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek. (évente megrendezésre kerülő Roma nap)

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Társadalmi helyzetük jelentős részben az aluliskolázottságból fakad	6. osztály alattiak képzésének megalapozása, hogy általános iskolai végzettséghez jussanak, azok a felnőtt munkaerőpiacról kiszorulók, akik a felzárkóztató programba nem tudnak bekapcsolódni, így alapfokú végzettséghez juthatnak megfelelő felkészítéssel.
Anyagi megfosztottság, szűkös anyagi lehetőségek	Anyagi megfosztottság és szűkös anyagi lehetőségek csillapítása, adományok osztása.
Jövőkép hiánya a roma lakosság körében.	Tudatos jövőkép kiépítése, szociális szolgáltatásokhoz hozzáférés megismerése.
Munkaerő-piaci hátrány, elhelyezkedési nehézségek, munkavállalási aktivitás alacsony	Közfoglalkoztatáson belüli speciális roma program, Álláskereső tanácsadás, motivációs tréning, önfoglalkoztatási támogatás, vállalkozási és jogi tanácsadás – szem előtt tartva a megyei sajátosságokat.
Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Foglalkoztatási Osztályon.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról. A megtartott fórumokon adatgyűjtés (a nem regisztrált munkanélküliek elérése érdekében). A nem regisztrált munkanélküliek Munkaügyi Központba való beutaztatásának biztosítása.
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy több szintéren, többek között a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés.	1. esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, KNRÖ, célcsoport képviselői) 2. esélyegyenlőségi munkatárs alkalmazása az önkormányzatnál 3. önkormányzati kutatás (KNRÖ, releváns civil szervezetek, célcsoportok érdekképviselőinek bevonásával) a diszkrimináció témakörében
Ingyenes orvosi szolgáltatásokat kevesen veszik igénybe	Egészségügyi felvilágosító programok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

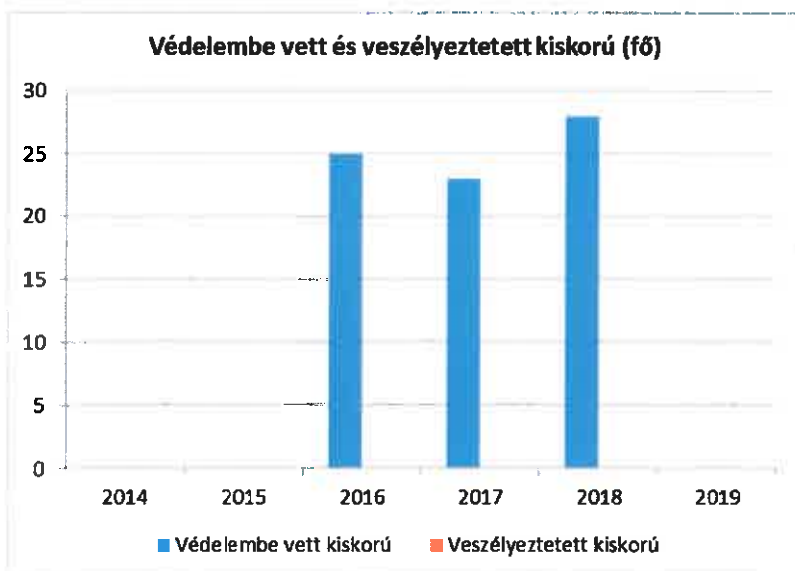
A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	25	n.a.
2017	23	n.a.
2018	28	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataalkorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

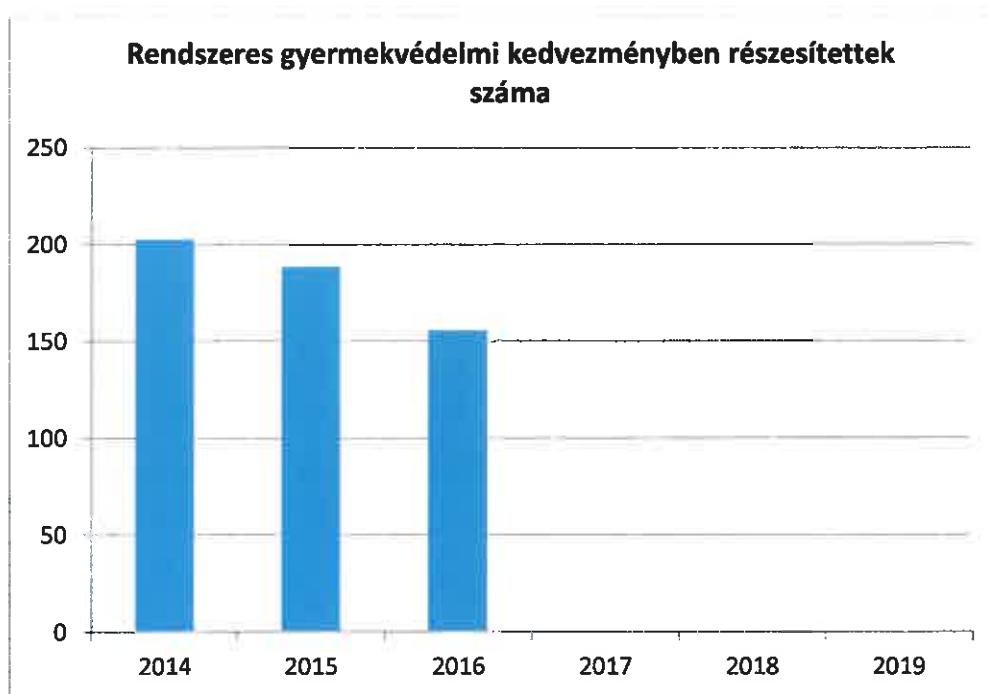
Kisbéren a védelembe vett 18 év alattiak száma ingadozó görbét mutat, megszüntetett esetek számából csak 2011-ben találtunk adatot (3fő). A veszélyeztetett gyermekek száma nem szabályos, de emelkedő tendenciát mutat.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	202,5
2015	188,5
2016	155,5
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

Kisbéren a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, és a rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma hullámzó görbét mutat. Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezmény nincsen.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma – nincs adat

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. Kisbéren az iskolások és óvodások, szakmunkás és gimnáziumban tanulók részére is, aki annak jogosultságát igazolja, megkapja az táblázatban jelölt kedvezményeket.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségétől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékjogot kért gyerekeket külön juttatás illeti meg a BÁH-tól. Kisbéren kis számban, de van magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek. Korábbi években ugyan volt köztük hátrányos helyzetű, akikhez a pedagógiai és szociális juttatások ugyanúgy eljutottak, mint a magyar állampolgárságú gyermekekhez. Jelen állapot szerint nincs köztük hátrányos helyzetű.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvére is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegsük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Kisbéren nincs szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	2	n.a.
2015	2	n.a.
2016	4	n.a.
2017	2	n.a.
2018	3	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A fenti táblázat adatait összevetve a védőnők által ellátottak számával, arányával és a védőnői körzetben élő 0-3 év közötti gyerekek számával megállapítható, hogy Kisbéren az 1 védőnőre jutó gyermekek száma és a 0-3 éves gyermekek száma is magas. Ebből látható a leterheltség, illetve, hogy valamennyi gyermekhez nem jut el időben a védőnői szolgáltatás.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Kisbéren betöltött az összes háziorvosi praxis. Az általuk ellátott személyek számára a TEIR-ből töltöttünk le adatokat, melyek azonban pontatlanok, tekintettel arra, hogy a Kisbéri házi orvosok a környékbeli falvak háziorvosi feladatait is ellátják. A gyermekek ellátására nem kaptunk adatokat, és erre vonatkozóan a TEIR-ben sincs adat.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

2012/13-as nevelési évben a Kisbéri Gyöngyszem Óvodában:

SNI gyerek. 5fő
 BTN : 3fő
 Gyógytestnevelés: 16fő
 Fejlesztő: 26fő
 Logopédia: 20fő

A pedagógiai szakszolgálat látta el őket, kivéve az SNI, őket megbízási szerződéssel gyógypedagógus.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Nincs adat

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Nincs adat

d) gyermekjóléti alapellátás

Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közül, -mely a gyermekjóléti szolgáltatást, gyermekek napközbeni ellátását, gyermekek átmeneti gondozását jelenti- Kisbéren a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek átmeneti gondozásának igénybe vételére van lehetőség.

A gyermekjóléti szolgáltatást a Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Alapellátási Központ gyermekjóléti szolgálata biztosítja, hétfőtől csütörtökig 7.30-17.00 óra között, pénteki napokon 7.30-14.00 óra között.

A szolgáltatás igénybe vétele történhet önkéntes alapon (a gyermekek akár önként is felkereshetik az intézményt), mely esetben a szolgáltatás biztosítása az ellátást igénylő kérelmére történik. Ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított, a gyermekvédelmi törvény az ellátás kötelező igénybevételét elrendeli.

A gyermekvédelmi szolgáltatásban részesülő gyermeknek lehetősége van a gyermekjóléti szolgálat pszichológusának segítségét kérni a problémája megoldásában.

A gyermekek átmeneti gondozását -családok átmeneti otthona keretein belül- azon gyermekek vehetik igénybe, akik otthontalanná váltak.

A szülő kérelmére lehet igénybe venni a szolgáltatást. A családok átmeneti otthonában együttesen helyezik el a gyermeket és szülőjét, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvérét, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátásokat (a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a gyermektartásdíj megelőlegezése, az otthonteremtési támogatás) az illetékes szervnél (helyi önkormányzat, gyámhivatal) lehet igényelni.

A gyermekvédelmi szakellátás keretein belül Kisbéren otthont nyújtó ellátás igénybe vétele biztosított. Ez gyámhatósági határozaton alapul, formáját tekintve nevelőszülőnél való elhelyezést jelent.

A hatósági intézkedések igénybe vételét a helyi gyámhatóságnál, gyámhivatalnál lehet kezdeményezni

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzet esetén lehetőség van rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény, átmeneti segély, tűzifa, élelmiszercsomag, ruhanemű, pszichológiai tanácsadás igénybe vételére, igénylésére. Súlyos lakhatási problémák esetén a családok átmeneti otthona által nyújtott szolgáltatásokat lehet igénybe venni.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A roma nemzetiségűek a helyi vezetés szervezésében és az Önkormányzat támogatásával aktívan részt vett a korosztályos labdarúgó bajnokságban (alsós fiúk). Valamint eseti alkalommal részt vettek egy-egy hasonló megyei rendezésű sporteseményen.

A városban lehetőség van labdarúgó, kézilabda (női, férfi), súlyemelő (női, férfi), asztalitenisz, sakk, és teke sport űzésére is.

Az egyesületek sportolóirol nem vezetnek nyilvántartást szociális helyzetük alapján, de minden sportágban lehetőség van aktívan részt venni.

A helyi Családsegítő központ aktívan részt vesz a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek programjainak szervezésében.

Szabadidős tevékenységük keretében a városi gyermeknap rendezvényen, és a Kisbéri Napon vettek részt a gyerekek.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei) ingyenes tankönyv

Az intézményi gyerekétkeztetés igen a hétfélig étkeztetés nem megoldott. A szünidei étkeztetés korlátozott számban rászorultság alapján történik. Az általános Iskola alsó tagozatában (1-4 osztály) iskolagyümölcsöt is kapnak a gyermekek. A gyermekek közül, akik gyermekvédelmi támogatásban részesülnek, ingyenesen kapják az ebédet, a 3 vagy több gyermekesek illetve tartós beteg gyermek esetén pedig 50%-os támogatásban részesülnek. Az ebédet az Általános Iskola konyháján főzik, és innen juttatják ki a többi intézmény számára.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az Önkormányzati adatok, személyi bejelentések, civil érdekképviselők részéről hátrányos megkülönböztetésről észrevétel nem érkezett.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A gyermekjóléti- és családsegítő szolgálat egy hetes nyári napközis táborban való részvételt biztos hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára. Minden évben rajzpályázatot írunk ki óvodás és általános iskolások részére, támogatóink által adományozott jutalmakért. Karácsonyra cipős doboz gyűjtési akciónkban évek óta a leghátrányosabb gyerekeket ajándékozzuk meg.

Ünnepekhez kötött tematikus foglalkozásainkon (Húsvét, Anyák napja, stb. ajándéktárgyakat, készítünk a gyerekekkel. Ezen kívül alkalmanként kézműves foglalkozásokat szervezünk a részükre.

Együttműködési szerződésünk van a Kisbéri Roma Önkormányzattal, melynek alapján a munkánkat segítik, pályázatírásban és a megvalósításukban részt vesznek, kölcsönösen részt veszünk egymás programjaiban.

Intézményünk rendszeresen részt vállal a település programjainak megvalósításában (Gyereknapi, Kisbéri napok, stb.), hátrányos helyzetű ügyfeleinket közelebb hozva ezzel a település életéhez.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A sajátos nevelési igényű gyermekek és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása megoldott az oktatási-nevelési intézményekben saját alkalmazásban álló fejlesztő és gyógypedagógusokkal. Az ellátást segíti a tankerületi pedagógiai szakszolgálat. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrációs programja nem működik az óvodában.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodának külön gyógypedagógusa és óvodapszichológusa nincs. Az ellátást a pedagógiai szakszolgálat segítségével oldja meg.

Az általános iskolánál 1 fő gyógypedagógus és 2 fő fejlesztő pedagógus dolgozik. A középfokú oktatásnál nincs gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermek szám	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermek szám (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	n.a.	8	220	2	168	n.a.
2015	n.a.	8	220	2	157	n.a.
2016	n.a.	8	220	2	143	n.a.
2017	n.a.	8	220	2	163	n.a.
2018	n.a.	8	220	2	176	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Kisbéren 1 óvoda működik, de 2 feladat ellátási hellyel. A hántai Óvoda a Kisbéri óvoda intézményének telephelye. A székhely szerinti óvodába 5 településről jár be 5 gyermek. Férőhelyek száma közel telített, a nyitva tartás igazodik az igényekhez. Az óvodák közel 1 hónapra zárnak be, ez alatt végzik el bennük a szükséges karbantartási, felújítási munkálatokat. A személyi feltételek adottak, 1 fő diplomás óvodapedagógus hiányzik a székhely szerinti Gyöngyszem Óvodából.

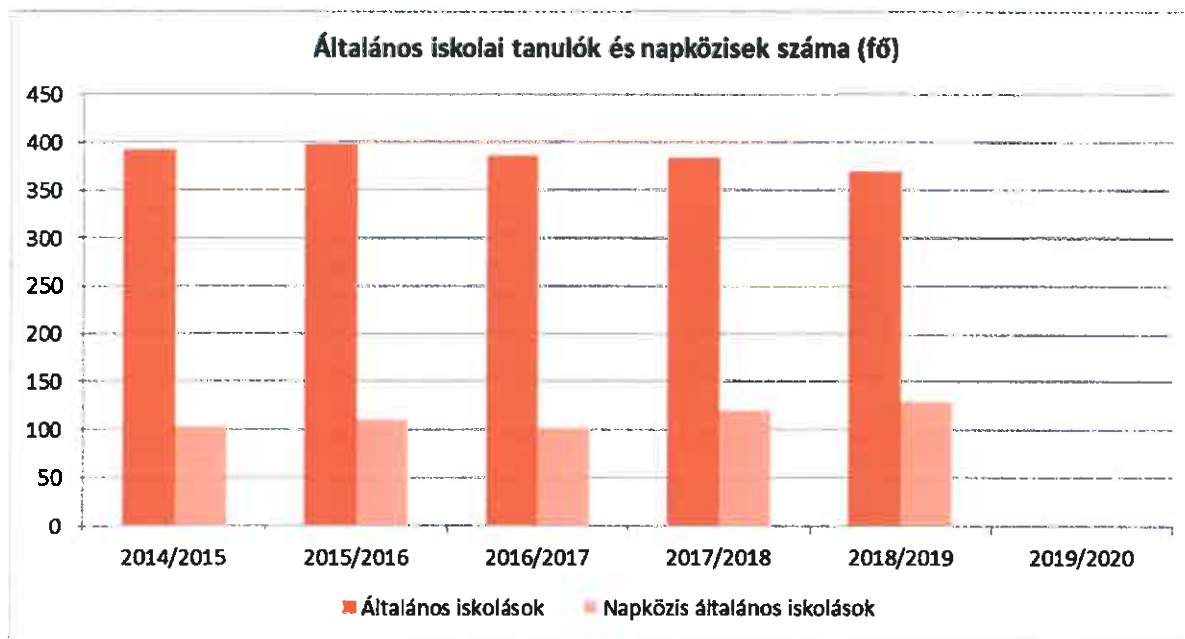
A korábbi években csak a 3 éves kort betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket kellett előnyben részesíteni az óvodai felvétel során, míg 2014-től minden 3 éves gyermeknek kötelező óvodába járni. Kisbéren a vizsgált időszakban nem volt helyhiány miatt elutasított gyermek.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelésben történő részvétele jelentősen javult Magyarországon. A különböző okokra visszavezethető nagyobb mértékű hiányzás a hátrányos helyzetű csoportok későbbi sikeres oktatási részvételére lehet negatív hatással.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő		fő	%
2014/2015	194	199	393	103	26,21%
2015/2016	191	207	398	110	27,64%
2016/2017	188	198	386	102	26,42%
2017/2018	182	202	384	120	31,25%
2018/2019	175	195	370	129	34,86%
2019/2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-

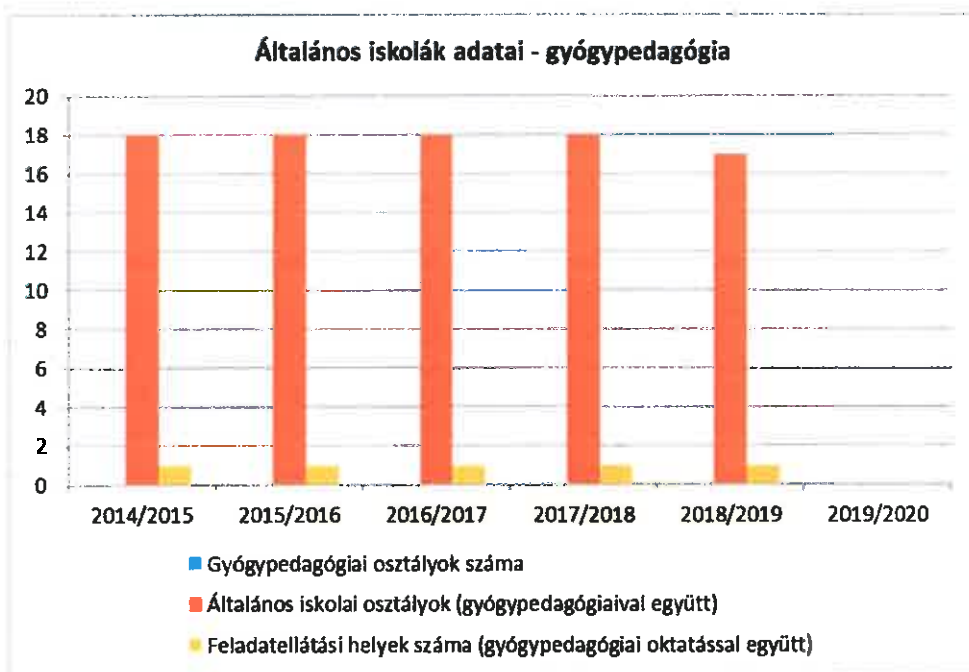
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2014/2015	n.a.	18	1
2015/2016	n.a.	18	1
2016/2017	n.a.	18	1
2017/2018	n.a.	18	1
2018/2019	n.a.	17	1
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.

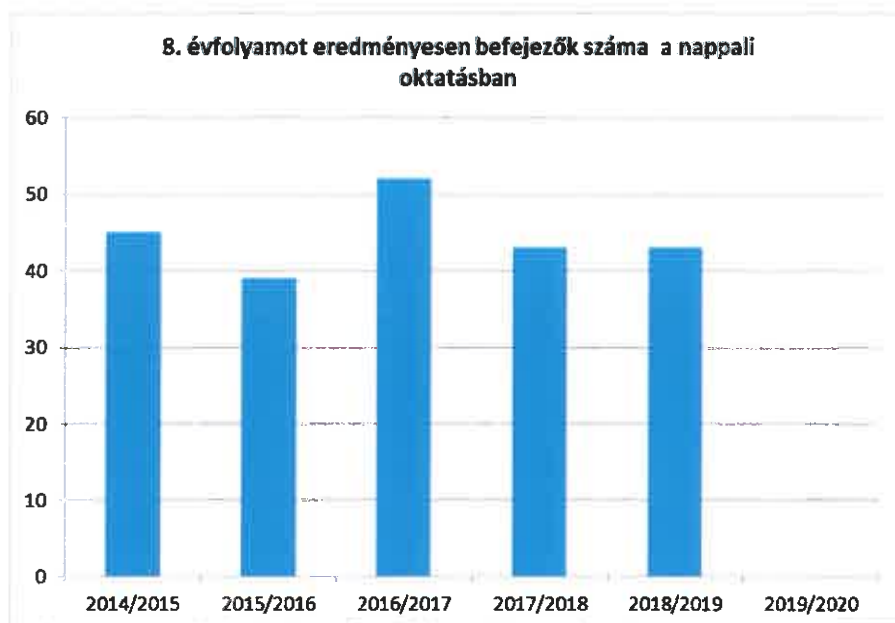
Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2014/2015	45
2015/2016	39
2016/2017	52
2017/2018	43
2018/2019	43
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

nincs adat

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A továbbtanulási mutatókban elsősorban a helyi gimnázium tanulói jeleskednek. A Bánki Donát Szakképző Iskolából lényegesen kevesebb a továbbtanulók létszáma, itt elsősorban a szakma megszerzése az elsődleges cél a diákok számára.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs adat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
HH és HHH adatok közötti nagymérvű különbség → feltételezhetően nem működik megfelelően a nyilatkoztatás → nincsenek megbízható adatok a HHH gyerekekről.	1. tájékoztatás a HHH státusz előnyeiről (védőnői hálózat, óvodapedagógusok és iskolai pedagógusok, családsegítő szolgálat munkatársai, jegyző) 2. adatgyűjtés és folyamatos aktualizálás, „HHH térkép” készítése
Iskolák bezárásával a nyári felügyelet hiánya, szabadidőprogramok hiánya, rendszertelen étkeztetés	Gyermekek nyári felügyelete, szabadidő hasznos eltöltése, rendszeres étkeztetés, nyári napközis tábor
Szabadidőben csellengő, céltalan gyermekek	Heti szintű szabadidős foglalkozások

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

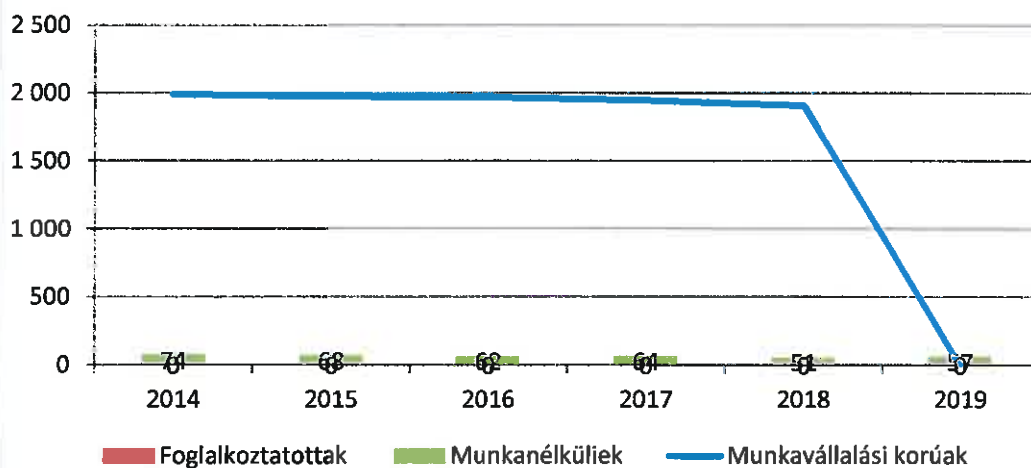
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	1 987	1 925	n.a.	n.a.	74	77
2015	1 971	1 910	n.a.	n.a.	68	63
2016	1 966	1 889	n.a.	n.a.	62	55
2017	1 943	1 876	n.a.	n.a.	64	53
2018	1 906	1 848	n.a.	n.a.	51	49
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	57	52

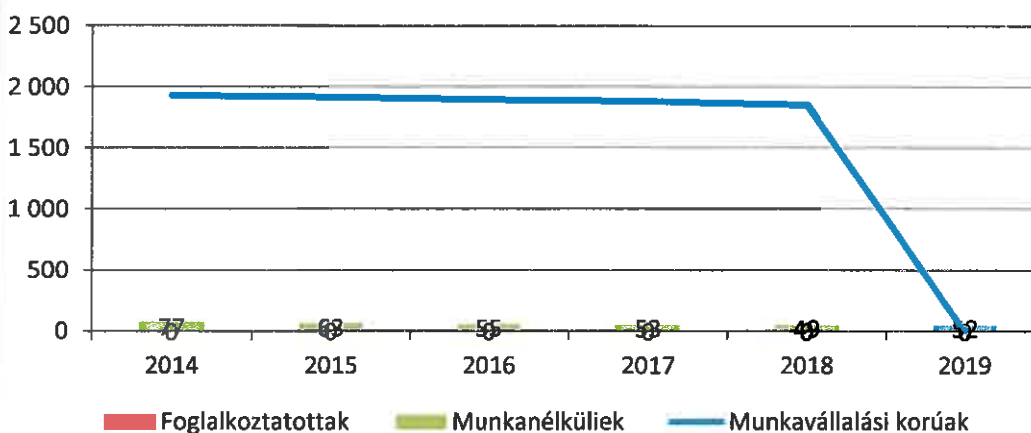
Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

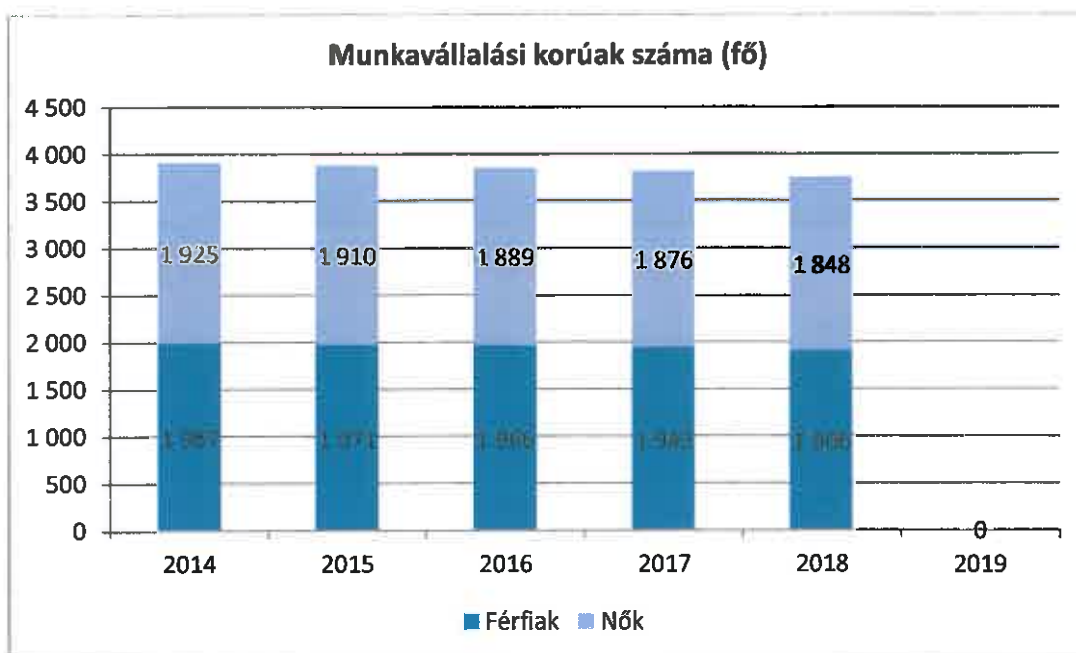
Korábbi években a férfiak voltak magasabb számban a munkanélküliek közül, azonban ez a szám 2012-ben eltolódott a nők irányába.

Férfiak foglalkoztatási helyzete (fő)

Nők foglalkoztatási helyzete (fő)

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
Nincs adat a kérdésre vonatkozóan.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A táblázat adataiból jól látható, hogy Kisbéren miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága. Megállapítható, hogy a munkanélküliek számából legmagasabb a 8 általánossal, vagy szakmunkásképző végzettséggel rendelkező nők száma. Ebből is látható, hogy a munkanélküli nők esetében a képzéseknek és az átképzéseknek fontos szerepe van.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs adat a kérdésre vonatkozóan.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen. Ez azonban Kisbéren még jelenleg nem megoldott. A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeit jelentősen befolyásolja, hogy a városban nincs bölcsőde.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	2	n.a.	-
2015	2	n.a.	-
2016	4	n.a.	-
2017	2	n.a.	-

2018	3	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától. Kisbéren magas az 1 védőnőre jutó gyermeklétszám, így a védőnők leterheltek, az általuk nyújtott szolgáltatás ritkábban jut el a gyermekekhez.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A rendőri riasztásról nem sikerült adatokat szereznünk, de a tényleges feljelentések száma (melyet az utóbbi években számszerűsítettek) jelzi azt, hogy igenis létező problémával állunk szembe. Bírósági ítéletekről nem sikerült adatokat szereznünk, a rendőrségnél pedig csak a visszaesőket tartják számon, így erre nincs valós adatunk. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként azonban ma már egyre több esetben derül fény a nőket érő családon belüli erőszakra.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A családok átmeneti otthona (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthet megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaotthon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények).

Kisbéren a Családok Átmeneti Otthona 15 férőhellyel működik.

50 km-en belül található Családok Átmeneti Otthona Oroszlányon és Tatabányán.

Kisbérrel csak krízishelyzetben fogadnak családokat mindkét intézményben.

Oroszlányban 6 férőhely áll rendelkezésre krízis esetére. Az Országos Krízisközpont irányításával helyeznek el családokat.

Tatabányán 30 férőhellyel rendelkezik az intézmény. Ebből a férőhelyszámból nem határozták meg külön a krízisférőhelyet, viszont 3 napra biztosítanak krízisellátást.

Jelenleg a kiséri Családok Átmeneti Otthonában senki nem szerepel várólistán.

Szakmai tapasztalataik alapján az utóbbi évek gazdasági és társadalmi folyamatok nem kedveztek az eredmények elérésében. Az anyagi problémák, a tartós munkanélküliség jellemző a klienseikre, az átmeneti ellátás gyakran életformává válik, azaz a családok, a gondozási idő leteltével sem kerülnek ki a rendszerből.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A táblázat adatainak vizsgálatánál az arányokat (férfi/nő) vettük figyelembe. A képviselőtestületi tagokra szereztünk adatokat. Kisbéren a korábbi években a képviselőtestület létszámából 28,5%-os, volt a nők aránya, mára ez a szám 22,2%.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
GYES-en levő nők kapcsolatrendszerének beszűkülése	GYES-en levő nők közösségi életbe bevonása, Baba-Mama Club működtetése
GYES-en levő anya nehéz anyagi helyzete	GYES-en levő anyák anyagi helyzetének tehermentesítése, Baba-Mama Börze
Mozgásszegény életmód, társas kapcsolatok beszűkülése	Egészség, frissesség megőrzése, társas kapcsolatok, heti szintű mozgás
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A nemek esélyegyenlőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok.	1. adatgyűjtés a különböző statisztikai mutatók nemek szerinti megoszlásáról a releváns helyi partnerek bevonásával 2. adatelemzés és problémafeltárás a nők esélyegyenlősége tekintetében 3. a nemek eltérő helyzetének, igényeinek ismeretén alapuló elemzése, a nemekre érzékeny, a nők és férfiak egyenlőségét szem előtt tartó tervezés és döntés
Nincs lehetőség atipikus foglalkoztatási formában elhelyezkedni (részmunkaidő, rugalmas munkavégzés).	1. atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (önkormányzati intézményrendszeren belül), támogatása.

Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy több szintéren, többek között a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés.

1. esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői, releváns civil szervezetek képviselői)
2. esélyegyenlőségi munkatárs alkalmazása az önkormányzatnál
3. önkormányzati kutatás (releváns civil szervezetek, célcsoportok érdekképviselőinek bevonásával) a diszkrimináció témakörében.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

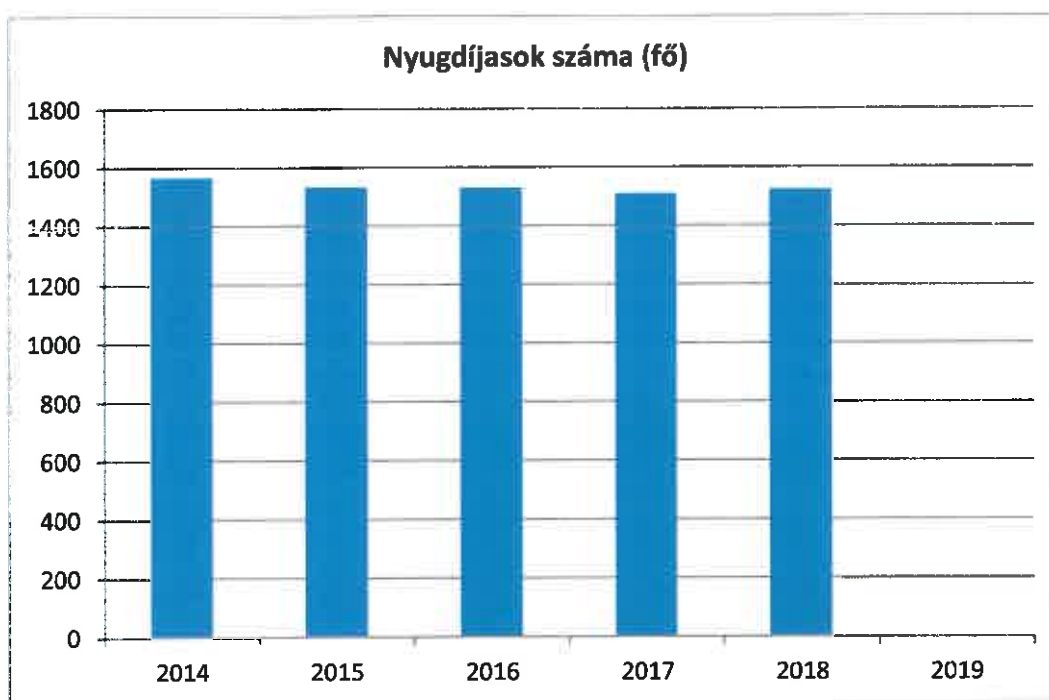
Kisbér városában a település lélekszámához (5652 fő) viszonyítva 2011-es adatokat tekintve a lakosság közel 30%, 1652 fő nyugdíjas, vagy nyugdíjszerű ellátásban részesül. A nyugdíjasok közül a nők aránya 60%, a férfiaké 40%. A kisbéri nyugdíjasok száma a megyei átlagnál (2011-ben 28,6%) szerény mértékben ugyan, de magasabb. Koroknál és egészségi állapotuknál fogva az esélyegyenlőség szempontjából is kiemelt figyelmet érdemelnek.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	602	962	1564
2015	568	963	1531
2016	565	963	1528
2017	556	953	1509
2018	558	965	1523
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősek foglalkoztatásáról, élethosszig tartó tanulásukról, valamint a foglalkoztatásukat támogató programokról nem áll számunkra rendelkezésre adat.

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

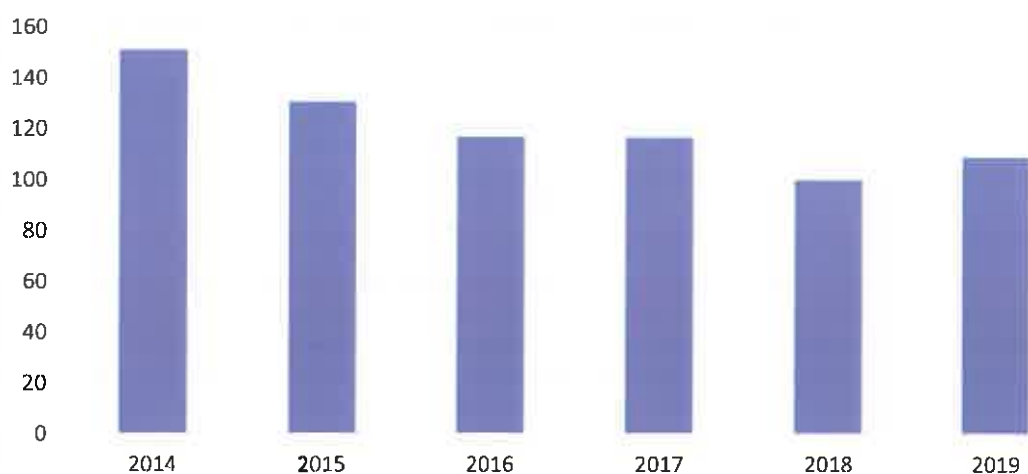
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2014	151	17,50	12%	0	n.a.	-
2015	131	12,54	10%	0	n.a.	-
2016	117	0,00	0%	0	n.a.	-
2017	117	0,00	0%	0	n.a.	-
2018	100	0,00	0%	0	n.a.	-
2019	109	0,00	0%	0	n.a.	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Munkanélküliek száma (fő)

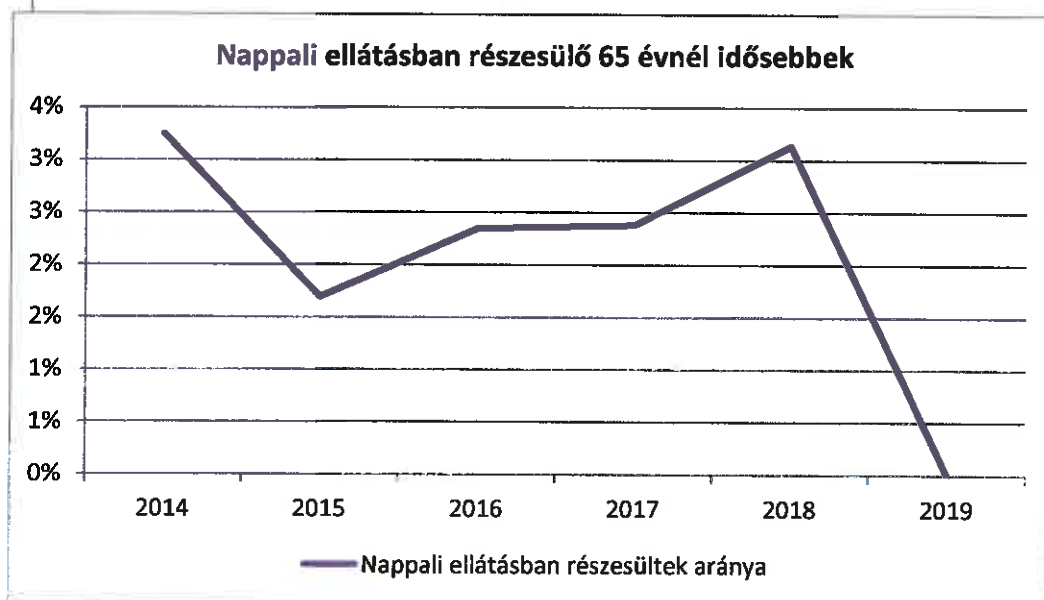
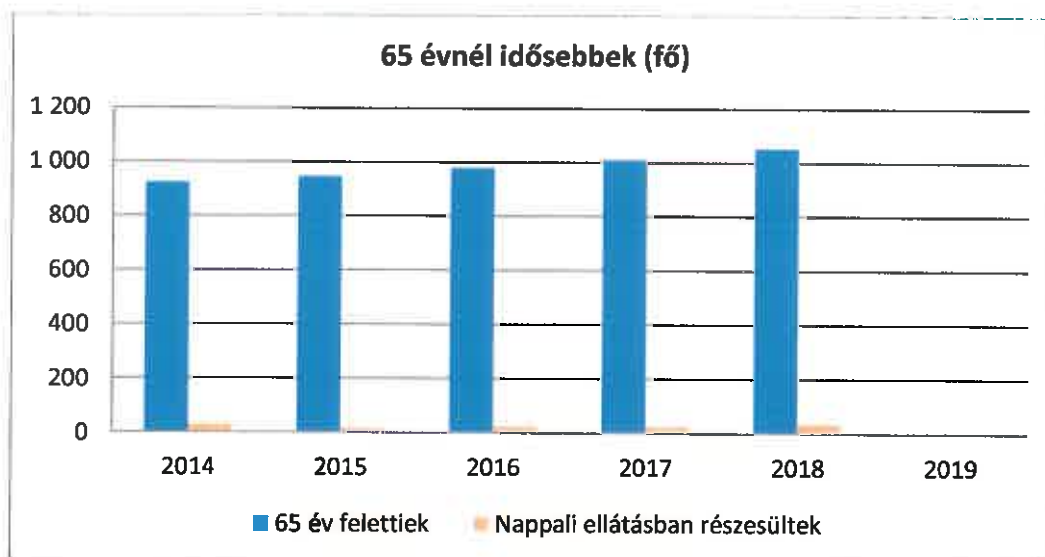
A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év feletti, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év feletti aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Kisbőven az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma 12%, a tartós munkanélküliek száma azonban magasabb 26%.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
		Fő	%
2014	924	30	3,25%
2015	946	16	1,69%
2016	980	23	2,35%
2017	1 009	24	2,38%
2018	1 052	33	3,14%
2019	n.a.	n.a.	-

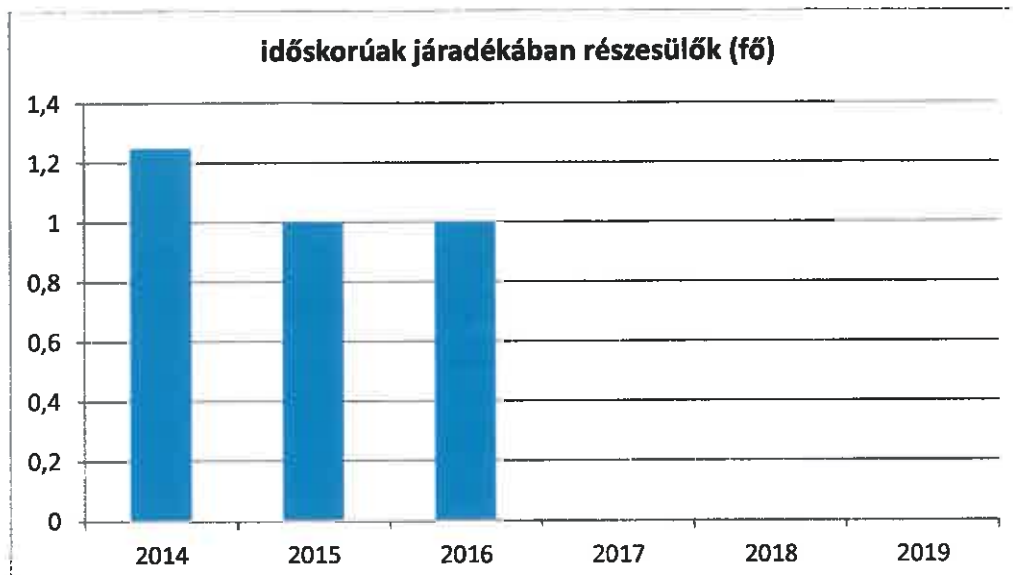
A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is. Kisbéren a 64 év feletti lakosság 4%-a él a nappali ellátás lehetőségével.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2014	1,25
2015	1
2016	1
2017	n.a.

2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

- a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80-át,
- b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95-ét,
- c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130-át.

Kisbéren évek óta 4 fő érdekelt az időskorúak járadékában.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen élők nyugdíjasok, főleg a nyugdíjas klub révén aktív életet élnek. Évente több alkalommal szerveznek programokat, melynek révén színházi előadásra, múzeumba járnak, főleg a helyi könyvtárat látogatják, de aktívak a sportrendezvényeken való részvételekben. Az Idősek nagy többsége vallásos, és vallását aktívan gyakorolja. A helyi művelődési intézményben a honismereti körnek tagjai közt is fellehetjük a nyugdíjasokat.

c) idősek informatikai jártassága

Korábbi években a művelődési központban volt informatikai képzés, melynek eredményeképpen növekedett a számítógépet és internetet használni tudók száma. Mára ez a kezdeményezés megszűnt és a százalékokból látható, hogy ismételt frissítésre szorul.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2014	1	62717	n.a.	2
2015	1	61257	n.a.	1
2016	1	19042	n.a.	1
2017	1	19523	n.a.	2
2018	1	27751	n.a.	2
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR

Az idősebb célcsoportok igényeit célzó programoknak a Wass Albert Művelődési Központ ad helyet a 45 éve alakult, helyi "Szép az élet!" Nyugdíjas Klubnak. A klub vezetője Kovács Károlyné Margit néni, aki aktívan szervezi a Nyugdíjas Klub programjait. A klubtevékenység erősíti a településen élő idősök körében a közösséghez tartozás, az elfogadás érzését, mind saját kortársaik körében, mind városi szinten.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősök informatikai jártassága alacsony.	informatikai tanfolyamok szervezése (könyvtár, releváns civil szervezetek, önkéntesek bevonásával) informatikai eszközök hozzáférhetővé tétele
Megélhetési problémák, magányosodás, elszigetelődés, társas kapcsolatok hiánya	Idősök társas kapcsolatainak erősítése, Ismeretbővítés, Tea délután sorozat
Idősök egészségi állapota folyamatosan romlik, nagy számban érintettek a bűntények áldozataiként	Idős emberek egészséges életmódjára, valamint az őket érő bűntények megelőzésére szolgáló előadások, egészségmegőrző és bűnmegelőzési tájékoztatás
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy több szintéren, többek között a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés az idősök (55-x) tekintetében.	esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői) esélyegyenlőségi munkatárs alkalmazása az önkormányzatnál önkormányzati kutatás (releváns civil szervezetek, célcsoportok érdekképviselőinek bevonásával) a diszkrimináció témakörében.

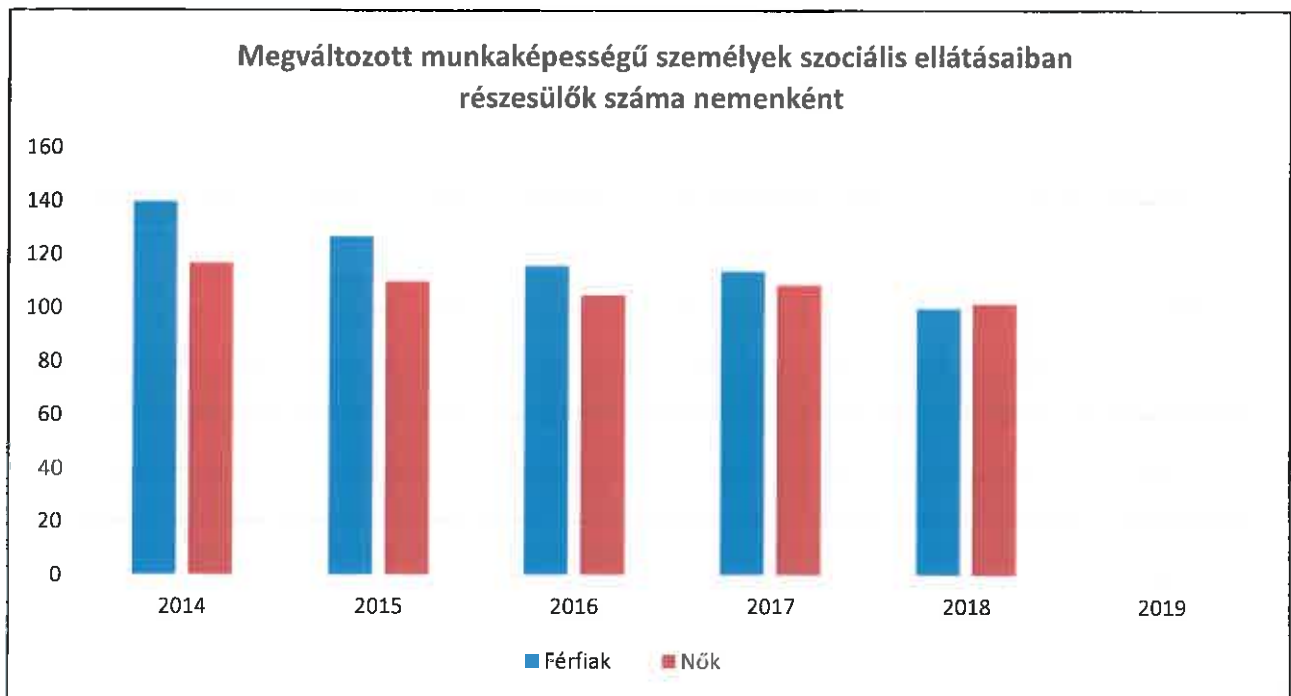
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességben továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékosokban szenvedők aránya. A Mozgáskorlátozottak KEM Egyesületétől kapott adatok alapján Kisbéren jelenleg 71 fő mozgáskorlátozott él, ebből 48 fő 60 év feletti, 20 fő 40-60 év közötti és 3 fő a 18-40 év közötti. Ebből is látható, hogy a fogyatékosok közül Kisbéren a mozgásában korlátozottak száma, ezen belül is az idősebb korosztályra kell az esélyegyenlőségi akciókat létrehozni.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	140	117	257
2015	127	110	237
2016	116	105	221
2017	114	109	223
2018	100	102	202
2019	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A megváltozott munkaképességűeket és az egészségkárosodottak számáról nem rendelkezünk adatokkal

Az Idősek Nappali ellátó központjában jelenleg 5 fogyatékos embert látnak el. Egyházi és civil fenntartású intézmény fogyatékos ellátása nincs a városban.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

Nincs adat.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem tudunk róla.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők elsősorban az Önkormányzat által fenntartott Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Alapellátási Központ közvetítésével étkeztetésben, házi segítségnyújtásban segítik a fogyatékosokat. Ezen felül az Idősek Nappali Ellátójában 5 fő fogyatékos veszi igénybe a szolgáltatásokat.

Egyházak fogyatékosokat érintő támogatásokról nincs tudomásunk. Civil szervezetek közül a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató Szolgálata támogatja az ellátott fogyatékosokat (szabadidős, klub-programok, kirándulásokra történő szállítás kísérők bevonásával).

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A helyi önkormányzatok nem tartják nyilván, hogy a pénzbeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Így ebben a kérdéskörben nem áll rendelkezésre adat számunkra.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatási célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

Aktuális jogszabályok:

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

2009. évi CXXV. törvény a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról

62/2011. (XI. 10.) NEFMI rendelet a jelnyelvi tolmácsszolgálatok működésének és a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételének feltételeiről igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól

A közterületeken jelenleg a fent felsorolt akadálymentesítési elemek még nincsenek jelen. Az utcákon (elsősorban a járdák térkövezésében) főleg a belvárosi részen a mozgáskorlátozottak számára a járdákon való közlekedés megoldott (2 méter széles csuszás mentes járda, melyre a feljutás emelkedővel megoldott, a szélén színben eltérő szegélykövel van ellátva). A helyi és távolsági tömegközlekedés még nem akadálymentes, mint ahogy a buszpályaudvarok és buszvárók sem (kivéve az előbb említett térkövezést mozgáskorlátozottak számára). A buszpályaudvart a Vértes Volán szeretne volna pályázati pénzen átépíteni (melyben az akadálymentes elemek is jelen vannak), ám erre nem nyertek támogatást. A vasútállomás az elmúlt években felújításra került itt már az akadálymentesítés részben megoldódott (rámpa, akadálymentes mosdó).

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A helyi adatgyűjtést nehezíti a lehetséges fenntartók sokfélesége. A felsorolt intézményeket egyházi és civil szervezetek is alapíthatják és működtethetik. Különösen fontos arról meggyőződni, hogy milyen tervezési, megvalósítási szakaszban van a támogatott lakhatás megvalósítási programja. Tulajdonképpen ennek fejlettsége az egyik legerősebb mutatója a fogyatékosokról való gondoskodásnak.

A szociális alapszolgáltatások segítséget jelentenek a fogyatékos személyeknek abban, hogy saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelt tudjanak fenntartani. Különös jelentősége van a helyi tájékoztatásnak, a mindenki számára azonos esélyű hozzáférés biztosításának. Célszerű ennek, formáiról és rendszerességéről információkat gyűjteni.

Szakellátás akkor válik szükségessé, ha a fogyatékos személy önálló életvitelét saját otthonában az alapszolgáltatások már nem tudják biztosítani. Ezekben az ellátási formákban is külön gondot kell fordítani az önrendelkezés és önállóság érvényesülésére. Ilyenek az intézmény napirendjének szigorúsága, a kapcsolatok ápolásának lehetősége és módja intézményen kívüli személyekkel, intézményen belüli párkapcsolatok alakulása.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

5 fő fogyatékos a Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermejjóléti Alapellátási Központ Idősek nappali ellátójában gondoznak. Korábban szintén ebben az épületben mozgáskorlátozottak számára havonta egy

fogadónapot tartottak a Mozgáskorlátozottak KEM Megyei Egyesület Vezetőjének előadásában. Most ismét ezt az intézkedést fogjuk felfrissíteni. Ezen felül az ellátott fogyatékosok számára a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató Szolgáltató nyújt szolgáltatásokat főként klubdelutánra és kirándulásra történő szállítással.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A megváltozott munkaképességű személyekkel kapcsolatos jogszabályok változása az utóbbi időben nagy volumenű volt (ellátási formák átalakulása, minősítési rendszer átalakulása). Szolgáltatásokhoz hozzáférés, ügyintézés nehezen elérhető számukra	Biztosítani számukra olyan könnyen elérhető „fórumot”, ahol szakszerűen, pontosan, érthetően az új jogszabályok rájuk vonatkozó részét megtudhatják. Szolgáltatásokhoz, ügyintézésükhöz való hozzáférés megkönnyítése.
Társas kapcsolatok hiánya, mentális problémák	Társas kapcsolatok építése, mentális gondozás, klubdelután az ellátott fogyatékosok számára
Önerőből, fogyatékoságukból adódóan nem jutnak el szabadidős programokra	Szabadidős programokra eljutás segítése, mobilizációjuk az ellátott fogyatékosoknak
A megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedése a munkaerő-piacon – egészségügyi állapotuk miatt - nehezebb	Számukra komplex, az elhelyezkedést segítő programok szervezése (önéletrajz írás, felkészítés interjú helyzetekben való szereplésre, stb.)
A megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedése a munkáltató szemszögéből	Kapcsolattartás a munkáltatókkal , melyben felhívánk a figyelmet ezen személyekkel való munkavégzés fontosságára, illetve az utánuk igénybe vehető támogatások sokrétű rendszerére
A megváltozott munkaképességű személyek – egészségügyi állapotuk miatt – kevésbé tudják vállalni a távoli munkavégzést, mobilitási hajlandóságuk kisebb	A tartózkodási helyükhöz mérten érdemes felmérni a helyi munkaerő-piaci lehetőségeket és igényeket, illetve ezen felmérés eredményéről aktuális nyilvántartást vezetni, mely könnyítené a munkáltató és a munkavállaló egymásra találását.
Középületek akadálymentesítése és a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.	1. fizikai akadálymentesítés 2. önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy több szinten, többek között a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés a fogyatékkal élők tekintetében.	1. esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői) 2. esélyegyenlőségi munkatárs alkalmazása az önkormányzatnál 3. önkormányzati kutatás (releváns civil szervezetek, célcsoportok érdekképviselőinek bevonásával) a diszkrimináció témakörében.
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a fogyatékkal élő munkavállalók aránya az önkormányzatnál és	1. Képzési programok működtetése (pl.: digitális kompetenciafejlesztés). 2. Fogyatékkal élők minél magasabb arányú foglalkoztatása az

az önkormányzat által fenntartott intézményekben.	önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése:

Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató Szolgálat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Magyar Vöröskereszt, Szép az Élet Nyugdíja Klub, Mozgáskorlátozottak Komárom-Esztergom Megyei Egyesülete, Óvoda családi klub, Cukorbeteg klubja.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása
 Önkormányzatunk Együttműködési Megállapodás kötött a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. Munkánkat nagyban segítette a mozgáskorlátozottak Komárom-Esztergom Megyei egyesülete. Az Önkormányzat fenntartása alatt működő Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermejjóléti Alapellátási Központ szoros kapcsolatot ápol

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség
 Kisbér a Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulás székhelye. A Társulás munkaszervezeti feladatait is a székhely szerinti Polgármesteri Hivatal, azaz a városi Polgármesteri Hivatal Kisbér látja el. A Társulás elnöke egyben Kisbér Város Polgármestere is Sinkovics Zoltán
 Kisbér város tagja a kisbéri járásnak, országos szinten MÖSZ-nek, TÖOSZ-nak, valamint nemzetközi szinten a **Hét Határ Határon Átnyúló Önkormányzati Szövetség-nek, és az EGTC-nek.**
 A Kisbér városa testvérvárosi kapcsolatot ápol a Németországi Eslohe-val, a Szlovákiai Gútá-val, és a Romániai Aranyosgyéres-sel valamint a Csehországi Vodnany-val.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
 Kisbér Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke segítséget nyújtott a romák/mélyszegények célcsoport adatgyűjtésében valamint a hozzájuk kapcsolódó tervezett intézkedések meghozatalában.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
 Civil szervezetek közül sok segítséget kaptunk a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató Szolgálatának Vezetőjétől valamint a Mozgáskorlátozottak KEM Egyesületétől. A tőlük kapott információt beépítettük a fogaatékkal élők számára hozott intézkedésekbe.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a városban dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek, Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke. Járási Hivatal vezetője, helyi munkaügyi központ munkatársa, mozgáskorlátozottak megyei egyesületének titkára, kisbéri Rendőrkapitányság vezetője, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató Szolgálat, Foglalkoztatási Osztály munkatársa stb. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. Kisbér város honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Alacsony iskolázottságból (8 általánosnál kevesebb, de 6 osztállyal rendelkezők részére) fakadóan nehezebb elhelyezkedés a munka világában 2. Anyagi megfosztottság megszüntetése 3. Jövőkép hiánya a roma lakosság körében	1. Felzárkóztató képzés 2. Adománygyűjtés a szegény rétegek részére 3. Közösség építés saját lakókörnyezetükben
Gyermekek	1. Nem megfelelő a HH/HHH-s gyermekek nyilvántartása 2. Nyári felügyelet hiánya 3. Szabadidőben csellengő, céltalan gyermekek	1. Pontos HH/HHH-s gyermekek nyilvántartása 2. Nyári napközis tábor 3. Szabadidő hasznos eltöltése, társas foglalkozások, képzések
Idősek	1. Idősek informatikai jártassága alacsony 2. Megélhetőségi problémák, magányosodás, elszigetelődés 3. Idősek egészségi állapota folyamatosan romlik, nagy számban érintettek a bűntények áldozataiként	1. Informatikai képzés 2. Közösségi életet támogató programok 3. Egészségmegőrző és bűnmegelőzési tájékoztatás
Nők	1. GYES-en levő nők kapcsolatrendszerének beszűkülése 2. GYES-en levő szülő nehéz anyagi helyzete 3. Mozgásszegény életmód, társas kapcsolatok beszűkülése	1. Közösségépítő klub működtetése 2. Nehéz anyagi helyzetet segítő börze 3. Egészség, frissesség megőrzése, társas kapcsolatok
Fogyatékkal élők	1. Mozgáskorlátozottak jogszabálykövetése, ügyintézés, szolgáltatásokhoz való hozzáférés 2. Társas kapcsolatok hiánya, mentális problémák 3. Szabadidős programokhoz hozzáférés esélye nehezebb	1. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése 2. Társas kapcsolatok építése, mentális gondozás 3. Szabadidős programok szervezése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst

Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. 6. osztállyal rendelkezők felzárkóztatási képzése felnőtt, regisztrált munkanélküliek számára 2. Adománygyűjtés a szegény rétegek részére (karácsonyi cipős doboz akció) 3. Közösség építés a roma lakosság lakóköznyezetében	1. aktor: esélyegyenlőségi munkatárs, Partnerek: KVRNŐ Elnöke felelősként, helyi munkaügyi központ munkatársa, iskola igazgatója. 2. aktor: Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Alapellátási Központ Intézményvezetője (továbbiakban KKSZGYAK Intézményvezetője Partnerek: magánszemélyek, Magyar Máltai Szeretetszolgálat vezetője felelős 3. aktor: KKSZGYAK intézményvezetője felelős, partnerek: magánszemélyek, KVRNŐ Elnöke
Gyermekek	1. HH/HHH. S gyermekek nyilvántartásának pontosítása, különös tekintettel a HHH-s gyermekekre. 2. Nyári napközis tábor általános iskoláskorú gyermekek részére 3. Heti szintű szabadidős foglalkozások	1. aktor: Kisbér Város jegyzője felelős, óvoda Intézményvezetője, esélyegyenlőségi munkatárs, Partnerek: iskolák intézményvezetői KIK munkatársai és vezetője 2. aktor: KKSZAKI Intézményvezetője felelős, Partnerek: Általános Iskola Intézményvezetője, magánszemélyek 3. aktor: WAMK Igazgatója felelős Partnerek: Meghívott szakelődök, magánszemélyek, foglalkozáson résztvevők
Idősek	1. Informatikai képzés az idős korosztály részére 2. Közösségépítő Tea délután sorozat 3. Egészségmegőrző bűnmegelőzési tájékoztatás	1. aktor WAMK Igazgatója felelős, partnerek: Nyugdíjasok Klubja vezetője, meghívott oktatók 2. aktor: Idősek Nappeli ellátójának vezetője felelős Partnerek: Nyugdíjasok klubja vezetője, magánszemélyek, meghívott előadók 3. aktor: WAMK Igazgatója felelős Partnerek: Meghívott szakelődök, nyugdíjas club
Nők	1. Baba-Mama klub működtetése 2. Baba-Mama börze működtetése 3. Heti szintű egészséget megőrző társas foglalkozások	1. aktor: WAMK Igazgatója felelős, partnerek: magánszemélyek 2. aktor: WAMK Igazgatója felelős, partnerek: magánszemélyek 3. 3. aktor: WAMK Igazgatója felelős, partnerek: magánszemélyek, meghívott előadók
Fogyatékkal élők	1. Mozgáskorlátozottak jogszabálykövetése, szolgáltatásokhoz való hozzáférésük megkönnyítése 2. Ellátottak részére klubdélután a társas kapcsolatok építésére 3. Ellátottak részére szabadidős programok szervezése	1. aktor: KKSZAKI Intézményvezetője felelős, partnerek: Mozgáskorlátozottak KEM Egyesületének vezetője, Önkormányzat 1. aktor: Esélyegyenlőségi munkatárs Partnerek: Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató szolgálat vezetője felelős, ellátottak . aktor: Esélyegyenlőségi munkatárs Partnerek: Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató szolgálat vezetője felelős, ellátottak

Jövőképünk

Kisbér Város Önkormányzatának legfontosabb célja a városban élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a nem romák egymás melletti élése békés körülmények között az esélyegyenlőségi szempontok maximális betartása mellett megvalósulhat.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számát folyamatos felmérjük és a lehetőség szerint a megelőzésére szolgáló okokat feltárjuk és támogassuk őket.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek iskoláztatását, a család védelmét.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire (különösen az egyedül élő és beteg és fogyatékos idősekre), programokkal segítjük a nyugdíjas klub működését.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családosok munkába állítását (rugalmas munkavégzéssel), figyelmet fordítunk a családon belüli erőszak nőket érintő eseteire.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő eséllyel férhessenek hozzá a nyújtott szolgáltatásokhoz, a felújításra váró közintézményeket az akadálymentesítés szem előtt tartásával végezzük

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés címe, sorszáma	A helyzetlemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összehangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
10. Település szintű probléma									
1	Információs csatorna létrehozása	A helyi lakosság nem tartja naprakésznek az aktuális történésekről megjelölt információkat	Social médiát használva kis filmekkel tájékoztatni a lakosságot az aktuális eseményekről	Forrás keresése, pályázati dokumentáció elkészítése, kis filmek létrehozása	WAMK	2022. 03. 01. (kedd)	Létrehozott kis filmek száma	Pályázati forrás	5 év
II. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	6. osztályos tanulók felzárkóztatási képzése felindított, regisztrált munkanélküliek számára	A Foglalkoztatási Osztály munkatársai szerint a 6. osztályos tanulók felzárkóztatási képzése felindított, regisztrált munkanélküliek számára	A Foglalkoztatási Osztály munkatársai szerint a 6. osztályos tanulók felzárkóztatási képzése felindított, regisztrált munkanélküliek számára	igényfelmérés, jelentkezés, képzés megvalósítása	Helyi Foglalkoztatási Osztály vezetője	2021. 12. 31. (péntek)	Részvevők száma	Meglévő humán erőforrás, KVRNÓ, informatikai eszközök, Oktatók, taneszközök, terem, résztvevők, mentorok	5 év
2	Adománygyűjtés a szegény rétegek részére (karácsonyi cipős doboz akció)	Adománygyűjtés a szegény rétegek részére (karácsonyi cipős doboz akció)	Szociális Szolgáltató szakmai programja	Adománygyűjtés, majd az arra rászorultaknak az ajándékok kiosztása	Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Intézményvezetője	2020. 12. 31. (csütörtök)	adományozottak száma	Helyszín, informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás, önkéntesek, magán-szervezetek	5 év
3	Közösség építés a roma lakosság lakókörnyezetében	Jövőkép és célok hiánya a roma lakosság körében	Szociális Szolgáltató szakmai programja	igényfelmérés, Csoportfoglalkozások szervezése, kivitelezése	Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Intézményvezetője	2020. 12. 31. (csütörtök)	Érintettek száma	Helyszín, informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás, KVRNÓ, bevontak	5 év
III. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	Nyári napközis tábor	Nyári felügyelet hiánya, általános iskolás korú szabadidőben cselekvő gyermekek részére	Szociális Szolgáltató szakmai programja	igényfelmérés, napközis tábor szervezése, kivitelezése	Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Intézményvezetője	2020. 10. 01. (csütörtök)	Részvevők száma	Helyszín, informatikai eszközök, önkéntesek, Ált Iskola vezetése, önkormányzati forrás	5 év

2	Heti szintű szabadidős foglalkozások	Szabadidőben cselelgő, céltalan gyermekek	Szabadidő hasznos eltöltése, társas foglalkozások, képzések, fejlesztés	WAMK SZMSZ	igény felmérés, foglalkozások szervezése, kivitelezés	WAMK Igazgatója	2020. 12. 31. (csütörtök)	Résztvevők száma	Helyszín, informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás, meghívott szakelődők	5 év
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Baba-mama klub	GYES-en levő nők kapcsolattudásának erősítése, izoláció	Gyermeknevelési klub létrehozása és fenntartása	WAMK SZMSZ	Közösségi klub létrehozása és fenntartása	WAMK Igazgatója	2020. 12. 31. (csütörtök)	Résztvevők száma	Helyszín, informatikai eszközök, önkéntesek, magánszemély, bevont segítő szakemberek	5 év
2	Baba-mama börze	GYES-en levő édesanyák nehézségeinek elhárítása	GYES-en levő édesanyák segítése, a börtönben tartás megkönnyítése, társas kapcsolatok kialakítása	WAMK SZMSZ	Rendkívény szervezése	WAMK Igazgatója	2020. 12. 31. (csütörtök)	Résztvevők száma	Helyszín, informatikai eszközök, önkéntesek, magánszemély	5 év
3	Heti szintű egészségmegőrző társas foglalkozások	Mozgásszegény életmód, társas kapcsolatok erősítése	Testi-lelki egészség megőrzése, társas kapcsolatok kialakítása	WAMK SZMSZ	igény felmérés, heti szintű foglalkozások szervezése	WAMK Igazgatója	2020. 10. 01. (csütörtök)	Résztvevők száma	Helyszín, informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás, meghívott szakelődők	5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Informatikai képzés az idősek részére	Idős emberek informatikai jártassága alacsony, ezáltal nehezebbé válnak az információkhoz való hozzáférések	Idős emberek információkhoz jutásának megkönnyítése, kapcsolattudás erősítése	WAMK SZMSZ	igényfelmérés, informatikai képzés az idősek részére	WAMK Igazgatója	2020. 10. 01. (csütörtök)	Tanfolyamon résztvevők száma	Nyugdíjasok klubjának tagjai, érdeklődők és meghívottak, meghívott előadó	5 év
2	Egészségmegőrző programok biztosítása az idősek számára	Idős emberek egészségi állapotuk romlásának megelőzése	Idős emberek egészség megőrzésének erősítése, társas kapcsolatok kialakítása	WAMK SZMSZ	igényfelmérés, szűrővizsgálatok megszervezése, tájékoztatások	WAMK Igazgatója, Idősek Nappali Ellátójának szakmai vezetője	2020. 12. 31. (csütörtök)	Résztvevők száma	Nyugdíjasok klubjának tagjai, érdeklődők és meghívottak, meghívott előadó	5 év
3	Bűnmegelőzési tájékoztatás	Az idősek lakosság nagy részében érintett bűntények áldozataiként	Az idősek korosztályt érintő bűntények megelőzése	WAMK SZMSZ	Információ gyűjtés, tájékoztatás	WAMK Igazgatója, Idősek Nappali Ellátójának szakmai vezetője	2021. 12. 31. (péntek)	Résztvevők száma, bűncselekmények számának csökkenése	Nyugdíjasok klubjának tagjai, érdeklődők és meghívottak, meghívott előadó	5 év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Klubdelután az fogyatékosok részére	Társas kapcsolatok hiánya, mentális problémák	Társas kapcsolatok építése, mentális gondozás	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató Szolgálatjának szakmai programja	Előzetes igényfelmérés, tájékoztatás, helyszíni megfigyelés, klubdelután tartása	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató Szolgálatjának vezetője	2021. 12. 31. (péntek)	Résztvevők száma	Helyszín, telefon, informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás, meghívott előadó	5 év
2	Szabadidős programok az idősek számára	Önerővel, társas kapcsolatokból adódóan nem jutnak el a szabadidős programokra	Szabadidős programokra felkészítés, tájékoztatás	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató Szolgálatjának szakmai programja	Toborzás, igényfelmérés, szállítások, programok szervezése	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kisbéri Támogató Szolgálatjának vezetője	2021. 12. 31. (péntek)	Résztvevők száma (korlátozott a szállító autókba férők száma)	Helyszín, telefon, informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás, szállító jármű, kísérők	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

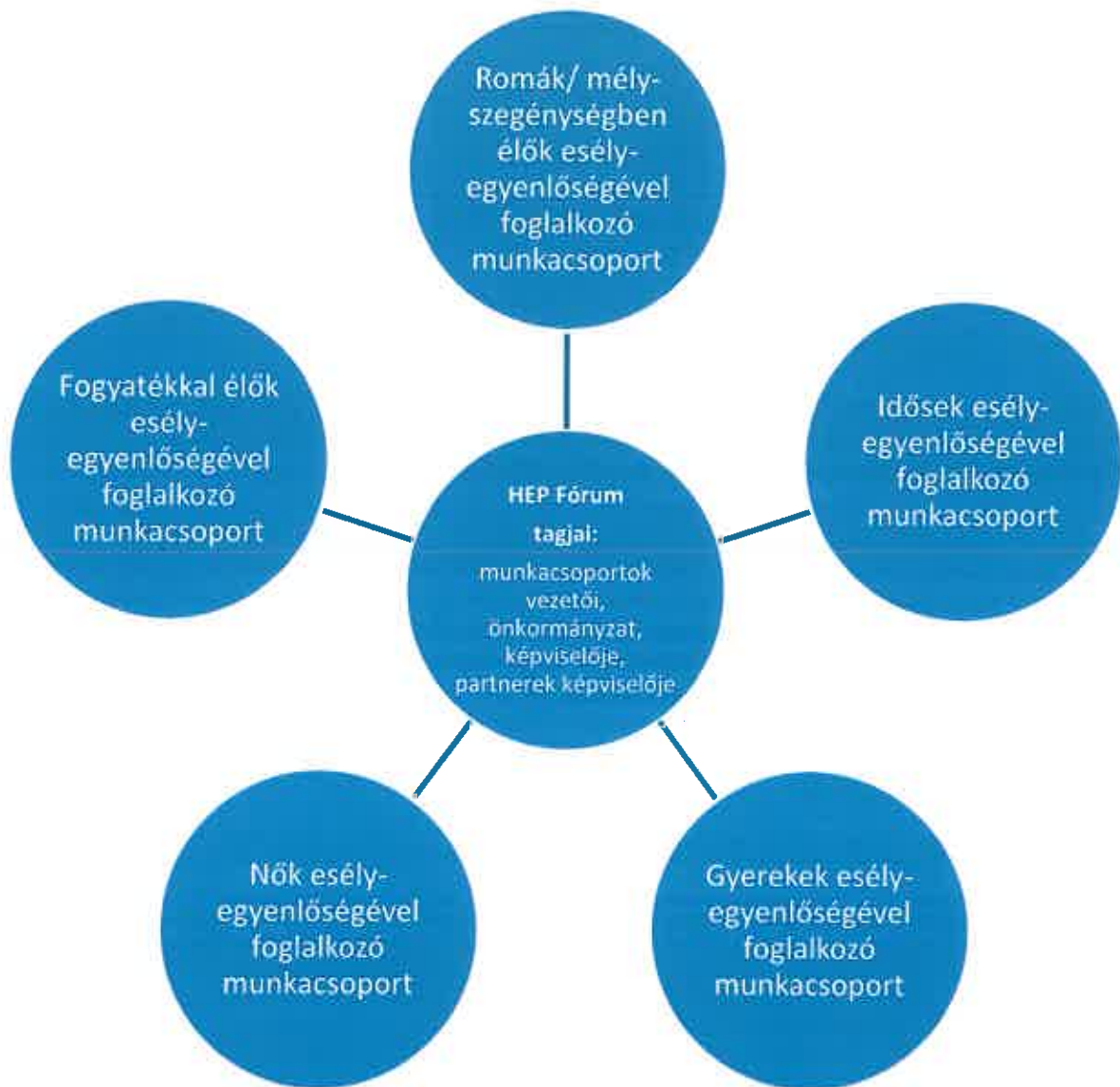
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is,

a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban **ülésezik**.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen

- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kisbér Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Kisbér város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 165/2013. (VI.13.) KVÖKt. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum 2020. 07.

Aláírás